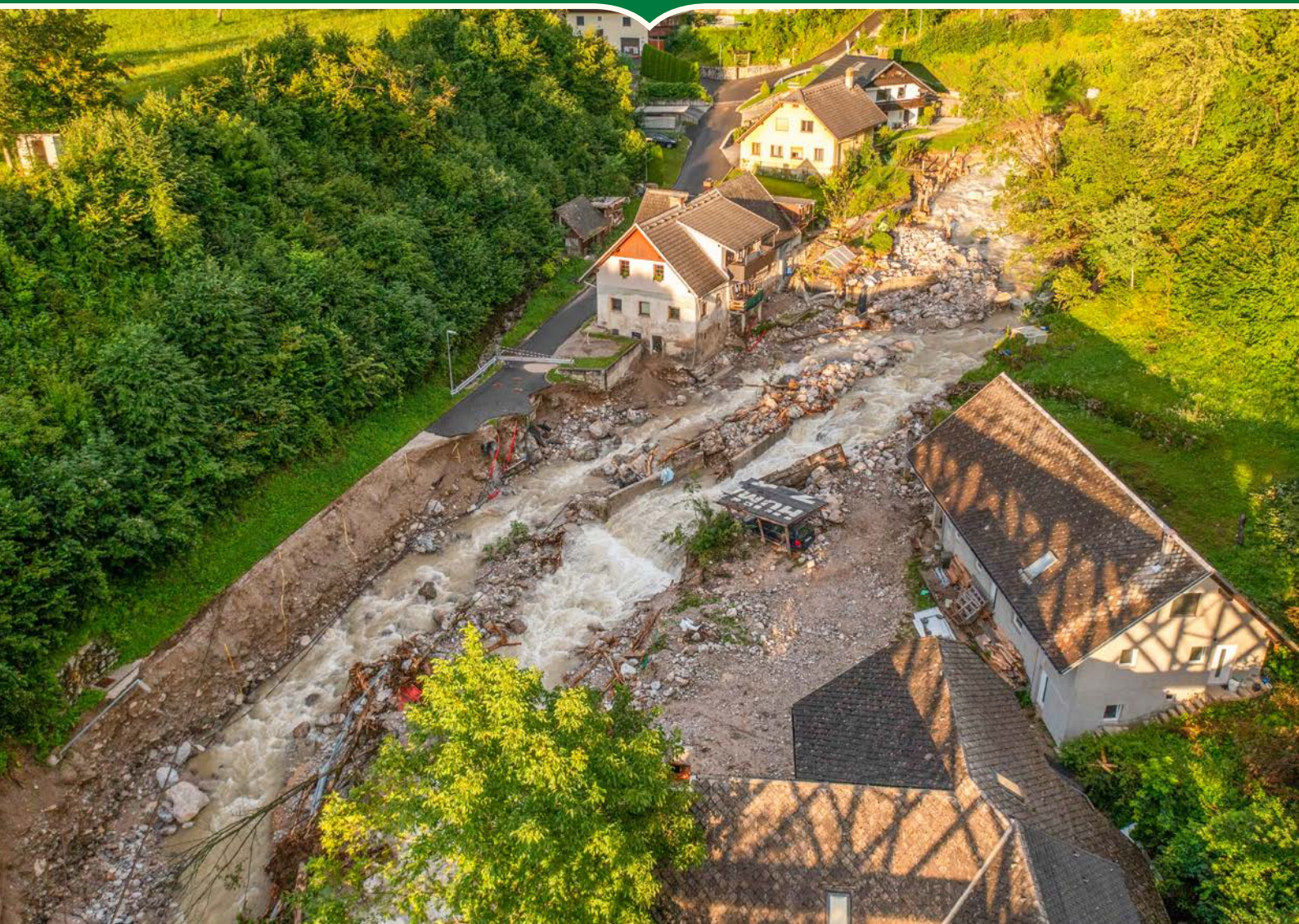

PIZZE
MALICE 6,50 € **KOSILA 11,00 €**
JEDI PO NAROČILU

040 151 244

V občini Žirovnica dostavljamo brezplačno!
Od aprila na voljo točen sladoled!

Dnevno ponudbo malic spremljajte na:

Gostišče Osvald bed and breakfast

www.gostisceosvald.net

Sprejemamo zaključene
družbe in skupine
soba Osvald do 20 oseb
jedilnica do 35 oseb
salon do 60 oseb
dvorana Knafel do 100 oseb

Relief
laserska gravura

Podpis:

Marko Černe s.p.
Blejska Dobrava 26 c
G 031 558 001
E info@laserska-gravura.com
W laserska-gravura.com

marko černe s.p.

SENČILA NINO

T: 04 584 01 00
M: 041 645 697
E: nino@jesenice.net

... prava mera sonca ...

PESTRA IZBIRA PLISE ZAVES

www.sencila-nino.si

30
let z vami

Pasja šola

PRIDNE TAČKE

Breg 22a, Žirovnica
T: 040 830 245
info@pridne-tacke.si
www.pridne-tacke.si
tečaji potekajo celo leto

Zbiram prijave za jesenske tečaje

Pasji salon
PRIDNE TAČKE

Breg 22a, Žirovnica
T: 040 830 245
info@pridne-tacke.si
www.salon.pridne-tacke.si
kompletna nega
trimanje

Spoštovane občanke in občani,

nisem si mislil, da bo moj prvi uvodnik po počitnicah namenjen predvsem naravni nesreči, ki je doletela Slovenijo in tudi našo občino. Tiste noči s 3. na 4. avgust ne bom nikoli pozabil. Zadeve so se začele stopnjevati pozno zvečer, obvestil Regijskega centra za obveščanje Kranj (112) je bilo iz minute v minuto več in ja, žal so se vremenske napovedi uresničile. Pričelo se je z zalivanjem objektov po občini, nadaljevalo s plazovi v smeri Valvasorja in Zelenice in končalo s poškodovanimi stanovanjskimi hišami in drugimi objekti v grabnu v Mostah. Odnoslo je 80 metrov ceste z vso infrastrukturo – kanalizacijo, meteorno vodo, vodovodom, elektriko, javno razsvetljavo, plinovodom ...

Od prvega trenutka naprej, ko so gasilci prvič posredovali, od sklica štaba civilne zaščite in pa do trenutka, ko berete te vrstice, so vse naše aktivnosti usmerjene v odpravo posledic, pomoč občanom in rekonstrukcijo poškodovanega.

Štab Civilne zaščite v sejni sobi Občine Žirovnica. Vsi člani so se trudili za učinkovito delovanje in pozitivno razpoloženje resnosti situacije navkljub.

Sam osebno sem se takoj vključil v vse aktivnosti in potem dva dni z dvakratnim počitkom po nekaj ur sodeloval neposredno v štabu Civilne zaščite, ki je bil vzpostavljen v prostorih občine 4. avgusta ob 3.15, in pa seveda na terenu, ko je bilo potrebno sprejemati hitre in učinkovite odločitve.

Moram, ker tako čutim in tudi prav je tako, izpostaviti tako podžupana Sebastijana Zupana kot poveljnika Štaba Civilne zaščite Občine Žirovnica Luka Pretnarja, ki sta nesebično, več kot se je od njiju pričakovalo po funkciji, od prvega trenutka pa do danes odigrala pomembno vlogo, da se je vse odvijalo hitro, strokovno in za ljudi v trenutkih, ko so najbolj potrebovali pomoč, učinkovito. Moje odločitve so bile zato lažje in prave.

Vseh drugih ne morem naštet poimensko, preveč jih je bilo, a dihali smo kot eden. Naj se po vrsti zahvalim za prispevek,

nesebičnost in strokovnost vsem članom občinskega štaba CZ, vezistom, dokumentaristkam in drugim, gasilem in poveljnikoma PGD Smokuč in Zabreznica, Mariu Pogačarju in Ninu Rejcu, občinskemu poveljniku gasilcev Petru Lužniku, našemu bivšemu vodji policijske postaje Zoranu Plejotu, Medobčinskemu inšpektoratu in redarstvu ter koordinatorki CZ Živi Ozmec, Policijski postaji Jesenice, GARS Jesenice, vsem zaposlenim in vodstvu podjetja JEKO, Plinstalu, d.o.o. Jesenice, Elektru Gorenjska, GRS Radovljica, Zavodu za gozdove Slovenije, enota Bled, GG Bled, Direkciji za vode RS, regijskemu štabu CZ, Davidu Gerčarju iz Geološkega zavoda Slovenije, ki je naš občan, in gospe Katarini Lavtar Pogačnik iz družbe Nivo-EKO, ki je prav tako naša občanka. Oba omenjena sta se osebno angažirala tudi za našo (svojo) občino. Zahvala gre tudi mojim sodelavkam na občinski upravi in vsem, ki ste ponudili pomoč – ni vas bilo malo. Prav tako se zahvaljujem tistim, ki ste bili dobrodelni, med njimi Župnija Breznica, ZTK Žirovnica in posamezniki. Nenazadnje naj se zahvalim še trgovini Gregor iz Most, ki je brezplačno oskrbela gasilce in štab Civilne zaščite, in Gostišču Osvald, ki je prav tako brezplačno pripravilo tople obroke. Hvala še enkrat vsem imenovanim in neimenovanim.

V naslednjih tednih in mesecih bomo poskrbeli za odpravo posledic ujme, novogradnjo ceste v Mostah in vse ostale infrastrukture, ki jo je odneslo, čiščenje vodotokov, obnovo struge, obnovo gozdnih cest in oceno škode, da ljudje dobijo povrnjeno škodo.

Kot državni svetnik sem v Državnem svetu podprl oba interventna zakona, čeravno nista idealna, da pomoč čim prej pride do ljudi. Večjo pozornost bom posvetil zakonu, ki prihaja, in sicer Zakonu o obnovi.

Ob opisanih dogodkih in razmeram navkljub pa seveda drugi projekti niso zastali. Tako smo postavili novo nadstrešnico za šolarje v Vrbi, da bodo v dežju lahko suhi čakali na avtobus, asfaltirali smo del makadamske ceste v Žirovnici, tečejo aktivnosti glede odkupov zemljišč in na samem projektu obvoznice Vrba, pločnika na Rodinah, parkirišča in avtobusnega postajališča Doslovče ter obnove igral na otroških igriščih. V tem mesecu nas čaka še namestitve dveh podzemnih ekoloških otokov.

Na jesenski seji občinskega sveta bom predlagal nekatere spremembe prioritet v proračunu za leto 2024, saj moramo najprej obnoviti most pri talcih in oporni zid ceste, ki vodi proti zgornjim Mostam. Vsekakor je pred nami delovna in pestra jesen.

Naj na koncu izrazim upanje, da ste vseeno preživeli lepo poletje. Morda ste si ga popestrili tudi z obiskom prireditve letošnjega Kaš-Art festivala, ki ga je naš Zavod za turizem in kulturo Žirovnica tudi v tretje dobro izpeljal in občanom ter občanom ponudil vrhunske dogodke v poletnih večerih.

Vsem prvošolčkom in ostalim šolarjem želim lep in miren začetek šolskega leta. Voznike pa pozivam, da vozijo previdno, po predpisih in pazijo na naše najmlajše.

Vaš župan, Leopold Pogačar

Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Žirovnica, Breznica 3, 4274 Žirovnica. **Pravice izdajatelja:** Medium, d.o.o., Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica. Časopis izide sedemkrat letno v nakladi 1640 izvodov, prejmejo ga vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Tiskano na papirju s FSC certifikatom (trajnostno upravljanje z gozdovi). ISSN: 1854-4932. **Naslov uredništva:** Novice občine Žirovnica, Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica. Tel. 04 580 50 20 ali 040 439 560. E-naslov: novice@medium.si. **Odgovorna urednica:** Polona Kus. **Uredniški odbor:** Helena Čadež, Matjaž Koman, Mirjam Fain. **Trženje oglasnega prostora:** Martina Košir, tel. 04 580 50 20. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja ali neobjave nenaročenih prispevkov v skladu z razpoložljivim prostorom in pravico do neobjave neprimernih in žaljivih vsebin. **Foto na naslovnici:** GRS Radovljica. **Naslednja številka bo izšla 2. novembra, rok za oddajo prispevkov je ponedeljek, 23. 10. 2023.**

Poplave v občini Žirovnica

Obilno deževje v začetku avgusta je največje razdejanje povzročilo v dolini Završnice. Podivjani potok je ubiral svoja pota in s seboj odnašal drevje, ceste, mostove, drvarnice, nadstrešnice, avtomobile – k sreči ne tudi življenj. Dodatno škodo so na več mestih povzročili zemeljski plazovi. Ob nesreči je bil aktiviran Štab Civilne zaščite in z njim vse pristojne intervencijske službe za pomoč ogroženim stanovalcem in reševanje imetja. Vse odtlej poteka sanacija prizadetega območja in postopki za povrnitev škode. Okvirna ocena škode znaša 3,7 milijona evrov.

Največje razdejanje je voda povzročila v Mostah.

Prve težave zaradi obilnega deževja so se pričele v četrtek, 3. avgusta, zvečer. Glavna kanalizacijska cev pod Zabreznico, povezujeva s čistilno napravo v Radovljici, ni zmogla požirati velike količine vode in prihajalo je do vdorov vode vstanovanjske hiše, poplavlilo je tudi Poharjev travnik v Žirovnici. Zgodaj zjutraj 4. avgusta se je odprlo največje žarišče – potok Završnice od pregrade HE Završnica do sotočja s Savo. Narasli potok je odnesel nekaj pomožnih objektov, dve vozili in 80 metrov občinske ceste pod železniškim mostom. Skupaj s cesto je odneslo vso infrastrukturo: kanalizacijo, vodovod, plinsko in električno napeljavo, javno razsvetljavo. Zaradi ogroženosti stanovanjskih hiš ob strugi je bilo evakuiranih 18 stanovalcev. Voda je v nadaljevanju spodkopala temelje železniškega mostu, zato so v jutranjih urah zaustavili železniški promet na relaciji Jesenice–Lesce. Na gozdnih cestah proti Valvasorjevemu domu in Zelenici je prišlo do podora plazov, slednjo je na več mestih uničila tudi voda. Obe cesti sta bili neprevozni, zato je bilo evakuiranih nekaj oseb, nastanjenih v počitniških objektih.

Prvi so bili zaradi poplavljanja aktivirani gasilci. **Nino Rejc, poveljnik PGD Zabreznica:** »Tokrat nismo gasili, ampak smo predvsem črpali vodo iz objektov in poskrbeli za pro-

tipoplavne vreče. Starejšim občanom smo vreče pripeljali tudi na dom. Skupno smo gasilci opravili 16 intervencij, največ na Selu in v Žirovnici. V naslednjih dneh smo organizirali še dve akciji in pomagali prizadetim občanom v Mostah pri odpravi posledic.«

V petek, 4. avgusta, ob 3. uri zjutraj je bil aktiviran Štab Civilne zaščite Občine Žirovnica. V sejni sobi občine je potekala koordinacija ekip, ki so ukrepale na terenu. **Luka Pretnar, poveljnik Štaba CZ:** »Poleg pripadnikov Civilne zaščite, prostovoljnih in poklicnih gasilcev, policistov in gorskih reševalcev, ki so poskrbeli za varnost ljudi, zavarovali nevarna območja in nudili pomoč občanom, smo aktivirali pristojne javne službe, ki so poskrbele, da je bila v 12 oz. 48 urah ponovno vzpostavljena prekinjena dobava vode in elektrike, oskrba s plinom pa je še vedno začasno rešena s cisterno.

Vsem ogroženim prebivalcem smo zagotovili prenočišča in jim skušali pomagati po najboljših močeh. Ko enkrat pride do evakuacije, situacija dobi nove razsežnosti, prisotna sta negotovost in strah. Trudili smo se, da smo bili v stalnem stiku z njimi in jim nudili vso podporo. V soboto, 5. avgusta, si je ogrožene hiše ob strugi ogledal statik in ocenil, da so vse razen ene varne za bivanje.

Plaz v Završnici

Pri omenjeni hiši je bila izvedena nujna sanacija in tudi ta družina se je po tednu dni lahko vrnila v svoj dom.«

Struge Završnice se je v času poplav z 2,5 razširila kar na 7 metrov. Nujna sanacija struge, preusmerjanje od objektov in prvo urejanje brežin, je bila izvedena takoj po neurju, nadaljnje urejanje je v pristojnosti Direkcije Republike Slovenije za vode, dela izvaja družba NIVOEKO, d.o.o.

Načeta brežina pod cesto v Mostah

Posledice ujme na gozdnih cestah odpravljajo delavci podjetja Jeko in Gozdnega gospodarstva Bled v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije. Obe cesti sta sedaj odprti. **Janez Mertelj, Zavod za gozdove Slovenije:** »Na obeh cestah je vzpostavljena prevoznost. V smeri proti Zelenici potekajo sanacijska dela in ocenjevanje škode. Zaradi plazov si teren ogledujejo tudi geologi. Sanacijski načrt za temeljitješo obnovo ceste imamo v pripravi, večina del naj bi bila izvedena še v letošnjem letu.«

Železniški promet na progi Jesenice–Lesce je ponovno stekel že naslednji dan po zaustavitvi, potem ko so temelje pregledali pristojni strokovnjaki. Ocenili so, da je most varen, vlak pa mora pri vožnji čezenj peljati z zmanjšano hitrostjo. Ome-

jen prometni režim še vedno velja na lokalni cesti od kipa talca do nekdanje gostilne pod Stolum.

Župan Občine Žirovnica Leopold Pogačar: »Promet na omejenem odseku je sedaj urejen s semaforjem, enosmerno. Podjetju Igmat, d.d., Inštitut za gradbene materiale, smo naročili statično presajo in geomehanski pregled mostu in brežine pod njim. Glede na rezultate bomo sprejeli odločitev o zaprti/odprti cesti. Obnova mostu in brežine bo v prihodnjem letu poleg obvoznice Vrba prioriteta med investicijami, sredstva bomo zagotovili v občinskem proračunu.

V tem trenutku si najbolj prizadevamo za obnovo ceste z vso infrastrukturo, ki jo je voda odnesla pod železniškim mostom. Koncesionar Direkcije RS za vode, ki že izvaja dela v strugi, bo izvedel tudi obnovo ceste, s čimer bomo precej prihranili pri času. Po zagotovilih bo cesta obnovljena v dveh mesecih.«

Spodkopani temelji mostu, 80 metrov ceste je "izginilo".

Škoda, povzročena na občinskih in gozdnih cestah, stanovanjskih objektih in komunalni infrastrukturi v občini, je ocenjena na 3,7 milijona evrov. **Župan:** »Škodo, ki je nastala na zasebni lastnini, bodo lastniki v skladu s sprejetima interventnima zakonoma dobili povrnjeno na podlagi prijave škode in ocene občinske komisije. Stroške za obnovo javne infrastrukture in stroške intervencije bo prijavila občina. Glede na zakonodajo računam, da bodo zneski povrnjeni v celoti.

Polona Kus, foto arhiv Občine Žirovnica

Delovanje hidroelektrarne Završnica ob poplavih in trenutno stanje

Poslanstvo Savskih elektrarn Ljubljana, d. o. o., (SEL) je varna in zanesljiva proizvodnja električne energije iz vode. Tega se zavedamo in tako tudi delujemo. Zato stalno spremljamo napovedane padavine in s tem tudi predvideno povečanje pretokov. Hidrološke prognoze z dne 3. 8. 2023 so predvidele večji porast pretokov v porečju Save, zato je bila akumulacija Završnica do tega dne ob 22. in 23. uri izpraznjena na -2,4 m. Ponoči je dejansko prišlo do izredno hitrega naraščanja pretoka. Maksimalni dotok v jezero, ki smo ga še lahko izračunali, je bil 18 m³/s ob 3. uri, potem je dotok še naraščal, vendar ni jasnega podatka, koliko je znašal. Ocenjujemo, da je bil precej nad 20 m³/s.

Pri tem dotoku priteče v eni uri vsaj 72.000 m³ vode, kar pomeni, da se celotno jezero napolni v manj kot dveh urah. Kljub temu, da je obratujoči agregat 4 porabil precej vode, se je celotna akumulacija napolnila do 3. ure zjutraj, gladina jezera pa se je dvignila za približno 2,7 m. Zato so se 4. 8. ob 3.20 pričele samodejno spuščati zapornice prelivnih polj. Vse naprave so delovale brezhibno, avtomatika za

zapornice pa po predvidenem programu tako, da je ohranjala primerno gladino akumulacijskega bazena in s tem omogočila sprotno odvajanje močno povečanega pretoka ter ogromne množine plavja, ki ga je prinašala voda. Na podoben način prevajamo plavje tudi v drugih hidroelektrarnah. V primeru, da bi zapornice ostale zaprte, bi lahko prišlo do zastajanja lesa in ostalega plavja, s tem pa tudi do mašenja odprtih prelivnih polj. To bi lahko povzročilo poplavin val, nekajkrat večji od pretoka, ki je bil sicer v tem času.

Ob 8. uri je bil ročno prekinjen protokol avtomatskega vzdrževanja nivoja akumulacije z regulacijo zapornic prelivnih polj. Tedaj je dotok Završnice že rahlo upadel, upadla pa je tudi količina plavja, ki ga je prinašalo v akumulacijo. Agregata 4 v HE Moste po več poskusih med 3. in 6. uro ni bilo več možno zagnati zaradi zamažitve vtoka na Završnici z muljem in lesom.

Povečan pretok vode čez prelivne zapornice akumulacije Završnica. Foto SEL

Ob nedelovanju agregata 4 je bilo tako treba celotni dotok vode v akumulacijo varno prevesti čez pregrado HE Završnica. Pretok pod pregrado je zaradi tega narastel, kljub temu pa je znašal povprečni pretok čez pregrado v najbolj kritičnem času okoli 20 m³/s, kar je daleč pod stoletnim pretokom, ki znaša 70 m³/s.

Sama pregrada je sicer projektirana, da varno prevaja tudi pretoke, ki so večji od stoletnih, prav tako pa prenese tudi potrese, močnejše od predvidenih za to območje. Pregrada je redno vzdrževana in monitorirana, sama varnost pa se stalno nadgrajuje. Zadnja varnostna posodobitev je bila izvedena letos, v okviru te posodobitve je bila nameščena tudi opozorilna sirena, ki je sicer prvenstveno namenjena opozarjanju ob morebitni porušitvi pregrade.

V SEL sedaj vse napore usmerjamo v to, da ponovno vzpostavimo normalno delovanje elektrarne. Izvedena so bila že zahtevna potapljaška dela za sprostitev vtoka vode na turbino, ki so uspela do te mere, da agregat lahko do nadaljnjega obratuje z omejeno močjo, pri kateri lahko požira običajne dotoke Završnice. Posebno pozornost namenjamo varnosti in glede na vremenske napovedi z ustreznim predpraznjenjem v največji možni meri preprečujemo pretoke čez pregrado, hkrati pa omogočamo lažjo izvedbo sanacijskih del v koritu Završnice dolvodno od pregrade.

Končni cilj SEL je zagotoviti nadaljnje stabilno in varno obratovanje elektrarne. Zaradi velike količine mulja pomešanega s plavjem, nanešenega pred vtokom in v večjem delu akumulacije, pa bo za vzpostavitev popolnega in neomejenega obratovanja agregata po opravljenih strokovnih meritvah in analizah najverjetneje potrebno znižanje gladine vode in strojno čiščenje akumulacijskega jezera.

Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.

»Uničenje v Završnici nas je osupnilo«

Črne napovedi so se tisti konec tedna v avgustu uresničile in narava je pokazala vso svojo strašansko moč. Ob tem ni bilo prizanešeno ljudem v občinah, ki jih s svojim delovanjem pokrivamo v Društvu GRS Radovljica.

V sodelovanju s Civilno zaščito v občinah Žirovnica, Radovljica, Bled in Gorje smo takoj priskočili na pomoč, kjer je bilo potrebno. Tako ali drugače smo bili aktivni ves konec tedna. Nekateri naši člani so tudi člani lokalnih prostovoljnih gasilskih društev ali GARS Jesenice, zato so bili še toliko bolj na udaru. Naša člana reševalca letalca sta bila v stalni pripravljenosti za intervencije s helikopterjem in sta aktivno sodelovala pri reševalnih akcijah na prizadetih območjih Sloveniji.

"Ostanki" gozdne ceste v smeri Zelenice. Foto arhiv Občine Žirovnica

Že takoj v petek, 4. avgusta, zjutraj smo dobili poziv za dve intervenciji hkrati – potrebna je bila evakuacija gostov Gostišča Draga, saj je hudournik že odnesel dobršen del ceste v Drago, in evakuacija planincev pri »Jagrskih bajtah« v dolini Završnice. Tudi tam je hudourniško podivjana Završnica na več mestih povsem uničila cesto in okolico, sproženih je bilo tudi več zemeljskih plazov. V dveh ekipah in še vedno hudem deževju smo se podali na obe lokaciji.

V Dragi smo za dostop do gostišča potrebovali pomoč voznika bagra Komunale Radovljica, ki nas je prepeljal čez uničene dele ceste. Tudi pri evakuaciji gostov je pomagal bagar, čez plitvejši del hudournika smo jih reševali z vržno tehniko. Člani Civilne zaščite so jih nato prepeljali do gasilnega doma v Begunjah. Ob uničenju v dolini Drage smo lahko samo obnemeli.

Hkrati je naša ekipa krenila po cesti v Završnico, vendar je takoj ob prihodu postalo jasno, da po cesti ne bo šlo – ceste namreč ni bilo več, hudourniška Završnica in zemeljski plazovi so dolino v spodnjem delu povsem razdejali. Tako smo se odločili za pristop do Jagrskih bajt s strani Begunj in Krpina čez Smokuški vrh in uspešno evakuirali nekatere izmed tam nastanjenih planincev. Tudi uničenje v Završnici nas je osupnilo.

Popoldne smo se vrnili v bazo in nato domov ter vsaj poskušali malo posušiti oblačila in opremo. Zvečer smo prejeli ponoven poziv za evakuacijo – dva planinca sta ostala v vikendu pri Jagrskih bajtah. Tokrat smo se podali peš iz Završnice, uničeno cesto smo obšli po peš poti skozi gozd, ki smo jo »uhodili« že dopoldne. Oba planinca smo varno pospremili v dolino, kjer ju je pričakal lastnik vikenda. Domov smo se vrnili sredi noči.

V soboto zjutraj smo dobili poziv na pomoč iz Štaba CZ Žirovnica. Od vodostaja proti jezu v Završnici, ob jezeru in nad njim je bilo povsem uničenih nekaj poti, ki jih pohodniki veliko uporabljajo. Podali smo se na pot v treh ekipah in pregledali ter zapirali nevarne odseke, da ne bi prišlo do nepotrebnih nesreč. Z dronom smo poskusili pregle-

dati dolino Završnice za nevarnost morebitnih dodatnih zemeljskih plazov in pri pregledu z dronom pomagali tudi na Koroški Beli, kjer je zemeljski plaz ogrožal celo vas.

Pešpot od tunela do jezu nad strugo Završnice je neprehodna. Foto Jernej Dolar

Zaprti poti v Završnici

Zaradi uničenja po poplavi ostajajo zaprti poti v Završnico »čez štengce«, od tunela do jezu, Gosjak–Završnica in Bukovje–Završnica.

Jernej Dolar in Nik Hlade, gorska reševalca pri GRS Radovljica

Vodooskrba v občini Žirovnica – obvestilo in pojasnila

V zadnjem času se je pojavilo nekaj okvar na vodovodnih sistemih, obenem pa prihaja do onesnaženja vodnega vira pod Zelenico, zato vas želimo seznaniti s stanjem glede vodooskrbe v občini.

Skupaj s solastnico, Občino Jesenice, pripravljamo **obnovo in novo-gradnjo vodovodnega sistema v Završnici**. Priprava dokumentacije se je začela že lani, postopki pa so zaradi neurejenih lastniških in služnostnih zadev dolgotrajni. Izgradnjo novega cevovoda bo sofinancirala EU. V pripravi je tudi zasnova novega vodohrana v zg. Mostah, ki bo služil za zagotavljanje stabilnosti in »rezerve«. Nova infrastruktura bo zagotavljala nemoteno oskrbo z vodo, brez okvar, do katerih prihaja zaradi dotrajanosti sedanje napeljave.

Vzrok za trenutno onesnaženost vode je vdor površinske vode v vodni vir. Le-ta je posledica padavin v noči s 3. na 4. avgust in kasneje, ki so nekajkrat presegle normalne količine (v času ujme 350 mm).

Upravljalca vodovodnega sistema, podjetje JEKO, dobro opravlja svoje delo. Spremlja in analizira, kaj se z vodnimi viri dogaja, in ustrezno preventivno ukrepa. 1. septembra je bil izveden terenski ogled ožjega vodovarstvenega območja in območja zajetja na spodnji Smokuški planini. Kot navajajo v poročilu, na ograjenem območju zajetja ni prišlo do vdora živine oz. drugih aktivnosti, ki bi vidno vplivale na neskladne vzorce: »Na območju nad zajetjem ni vidnih sledi živine. Živina se je pasla kot po navadi pod zajetjem in ob potoku, glede na sledi kravjakov. Glede na prisotne fekalne bakterije v pitni vodi (E. coli), ki jih do sedaj v vzorcih pitne vode vodnega vira Završnica nismo zaznali, gre za površinski vpliv, same bakterije pa izvirajo iz živalskega ali človeškega blata in so pokazatelj sveže onesnaženosti. Pašništvo se na planina izvaja vsa leta, pa ni bilo zaznani vpliva na vodni vir, razen lani enkrat, ko je živina dejansko vdrla na ožje območje zajetja. Verjetno so se tudi podzemni tokovi vode spremenili, kot posledica lanske suše in letošnjih obilnih padavin.«

Obveščamo vas, da so stekli vsi potrebni ukrepi za ugotavljanje vzroka onesnaženosti. Možna je odločitev o razširitvi vodovarstvenega

območja, kjer bo zelo omejena vsakršna dejavnost. V naslednjih dneh se bomo srečali z vsemi deležniki in sprejeli dodatne preventivne ukrepe, ki bi v primeru podobnih 50- oz. 100-letnih padavin preprečili podobne posledice. Ravno tako se ugotavlja možne dodatne vzroke, ki so pripomogli k onesnaženosti. Seveda se bodo v primeru potrditve suma izvedli postopki do konca, vse do materialne/odškodninske in kazenske odgovornosti!

Stanje vodovodnih cevi transportnega cevovoda Završnica in trenutna onesnaženost nista neposredno povezani. Stanje pa se umirja in izboljšuje tudi po naravni poti, saj se teren suši, podzemne vode pa umirjajo. Ureditev vodooskrbe v občini je poleg sanacije posledic poplavl naša prioriteta. Iskreno prosimo vse »kavč« strokovnjake, da na družbenih omrežjih ne širijo neresnic in ne vzpodbujajo nestrpnosti.

Leopold Pogačar, župan

Pomoč prizadetim v poplavl

Ob poplavl v začetku meseca avgusta smo prizadetim po svojih močeh priskočili na pomoč tudi v Župniji Breznica.

Ravno v času najhujših nalivov je bila v naših koncih na svojem povalnem taboru skupina 15 skavtov iz Nemčije, ki smo jim za dve noči ponudili zavetje v našem Pastoralnem domu.

Več skupin brezniških skavtskih voditeljev in župnik g. Mauko, odraslih skatov ter nekdanjih skavtov, se je odpravilo na pomoč v kraje, ki jih je vodna ujma hudo prizadela, in skušala s svojo pomočjo in delom prinesiti vsaj malo dobre volje prizadetim. Tako smo najprej pomagali na Jesenicah pri vzpostavitvi evakuacijskega centra za prebivalce Koroške Bele v Osnovni šoli Prežihovega Voranca. Po tem, ko so se vode ponovno umaknile v svoje struge, smo naprej pomagali pri odpravljanju posledic in čiščenju v sosednjih Begunjah, v naslednjih dneh pa smo se odpravili še na območje Kamnika in Komende ter na Koroško.

Na delovni akciji v Stahovici

kupiček je bil v celoti namenjen prizadetim v poplavl. V polni cerkvi je zazvenela kombinacija klasične glasbe v izvedbi violinistke Maje Horvat s Koroške Bele, ki je lani zaključila študij violine v Londonu, kjer sedaj tudi živi in ustvarja, ter vsem poznanih pesmi domačina Aleksandra Mežka. Vse skupaj je s svojimi razmišljanji in občutki, ki jih je ob vodni ujmi in grozečem plazju doživljal in zliel v poezijo, obogatil dramski igralec Gregor Čušin s Koroške Bele. Z dobrodelnim koncertom in nabirko smo zbrali skoraj 10 tisoč evrov, ki smo jih deloma namenili prizadetim v domači občini, deloma pa smo jih preko Slovenske Karitas namenili ostalim prizadetim prebivalcem v naši domovini.

Ob poplavl se je tako še enkrat več pokazala solidarnost ali, kot je dejal Gregor Čušin: »Voda je odnesla imetje, delo in življenjske prihranke, a je hkrati odkrila zaklade, ki so ležali zakopani v tistih čudnih njivah naše notranjosti, ki jih le redko preorjemo, še redkeje posejemo in kjer le redkokdaj kaj zraste.«

Povzel Aleš Jekovec

Zahvala

Družina Andreja Bizjaka iz Most se iskreno zahvaljuje za vso pomoč, podporo in donacije, izkazane ob prizadetosti v avgustovskih poplavl.

Poletne investicije

Na pobudo občanov je bila v Žirovnici z asfaltom preplastena makadamska cesta pred objektom Žirovnica 45. Investicija je znašala 15.250 EUR. Dela so bila zaključena v mesecu juniju.

Prej

Potem

Septembra sta bili asfaltirani novi ulici v zgornjih Mostah in izvedeno odvodnavanje. Vrednost investicije je 25.000 EUR.

Sveže asfaltirani ulici v Mostah

V Vrbi je bila postavljena avtobusna nadstrešnica, ki je namenjena šoloobveznim otokom. Nadstrešnica, kakršna je bila v lanskem letu postavljena v Smokuču, je skladna s Katalogom ulične opreme Občine Žirovnica. Investicija je znašala 13.000 EUR.

Nadstrešnica v Vrbi

Saša Tribušon

V spomin

Valentin Sodja (1947–2023)

Vsaka občina je sestavljena iz posameznikov, ki skupaj oblikujejo življenje in usodo svojega lokalnega okolja. Tega se je zavedal tudi Valentin Sodja, saj je bil aktivno vključen v nastajanje in delovanje naše občine. Tako je bil član delovne skupine, ki je pripravila elaborat o možnostih ustanovitve samostojne Občine Žirovnica. To je bila osnova, ki je omogočila, da smo leta 1998 svojo občino tudi dobili. Na prvih volitvah je bil Valentin na listi Liberalne demokracije Slovenije izvoljen v občinski svet in v njem deloval tri mandate do leta 2010. Leta 2006 je kandidiral za župana Občine Žirovnica. Kot svetnik je deloval v različnih komisijah in odborih, in sicer je bil član komisije za volitve in imenovanja in član odbora za negospodarstvo. Pri svojem delu v občinskem svetu je bil načelen, dosleden in korekten sogovornik. Vse, ki smo ga imeli čast poznati in delati z njim, je navduševala njegova odločnost in predanost delu, da se investicije v šolstvo uvrstijo med prioritete novih investicij v občini. Kot pedagog in ravnatelj se je dobro zavedal, da je izobraževanje ena izmed najpomembnejših sestavin vsake družbe, ki pa mora imeti za uresničevanje svojega poslanstva tudi dobre materialne pogoje. Tako je šola in seveda vsa skupnost dobila nov vrtec, parkirišče, novo telovadnico in nova igrišča.

Skupaj sva sodelovala pri večini investicij pri osnovni šoli, najin glavni skupni projekt pa je bil izgradnja nove športne dvorane. To je bil projekt, ki ga je najbolj vneto zagovarjal in pri njem aktivno sodeloval od umestitve nove dvorane v prostor, kar je pomenilo rušitev stare telovadnice, do projektiranja, načrtovanja in seveda izgradnje. Vedno je želel šoli zagotoviti najboljše pogoje, materiale in opremo. Pri tem je bil zelo vztrajen. Ta njegova želja, včasih celo trmasto vztrajanje, je bila prisotna ves čas ne glede na to, ali je šlo za manjše ali velike zadeve oziroma manjše ali večje vrednosti. Ob tem se spomnim zgodbe o merilcih srčnega utripa, ki so bili navedeni v popisu potrebne nove opreme za izvajanje športne vzgoje v novi telovadnici v vrednosti približno 100 EUR. Ko smo obravnavali nakupe, sem merilce črtal in seveda je Valentin temu goreče nasprotoval. Ni me prepričal, je pa na naslednjem sestanku zopet neuspešno načel temo in nakup merilcev utemeljeval z mnenji športne stroke. Ko smo naposled uskladili nabavo vse potrebne opreme in to tudi ovrednotili, me je vprašal, če imamo slučajno še kakšnih 100 EUR rezerve. Bil sem vesel, da smo projekt nabave zaključili, zato sem seveda dejal, da tako majhen znesek ni problem. Pa pravi: »Potem pa vključimo v nabavo še tiste merilce srčnega utripa.« Tako je šola dobila še pet merilcev. Zgodbo sva potem velikokrat obnovila in se ob tem vedno nasmejala.

Lahko rečem, da je bilo z Valentinom prijetno delati in sodelovati. Znal je povedati svoje mnenje in svoja stališča tudi zavzeto in glasno zagovarjati, znal pa je tudi prisluhniti in slišati druge. Nikoli ni v ospredje postavjal politike, ampak je verjel v moč sodelovanja in skupnega dela. S svojim zgledom in delom nam je pokazal, kako lahko skupaj veliko naredimo za dobrobit skupnosti.

Valentin, hvala za vse, kar si nam dal in počivaj v miru.

*Izidor Jekovec,
svetnik Neodvisne liste za Žirovnico*

Na podlagi 8. člena Odloka o priznanjih Občine Žirovnica (uradno prečiščeno besedilo – Uradni list RS št. 3/2021) in sklepa Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, sprejetega na 8. korespondenčni seji, dne 21.08.2023, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavlja

RAZPIS

ZBIRANJA PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŽIROVNICA ZA LETO 2023

A. PREDMET RAZPISA

so priznanja občine Žirovnica, ki se podeljujejo zaslužnim občanom, drugim posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom in skupinam, združenjem in drugim pravnim osebam. Priznanja občine Žirovnica so:

1. **Naziv častni občan** se podeli posamezniku, državljanu Republike Slovenije ali tujemu državljanu, ki ima posebne zasluge za napredek znanosti, umetnosti in kulture ter za druge izjemne dosežke, s katerimi je pomembno in trajno prispeval k ugledu in razvoju občine Žirovnica s svojim delovanjem doma ali v tujini.

2. **Plaketa Občine Žirovnica** je najvišje občinsko priznanje, ki se podeli posamezniku, skupini občanov, podjetjem, zavodom, društvom ter drugim organizacijam in skupnostim za večletne izjemne uspehe na posameznih področjih družbenih dejavnosti in gospodarstva, ki so prispevali k razvoju in ugledu občine Žirovnica.

3. **Nagrada Občine Žirovnica** se podeli občanu občine Žirovnica, skupini občanov občine Žirovnica, društvom ter drugim organizacijam in skupnostim s sedežem v občini Žirovnica za enkratne izjemne dosežke kot spodbudo za nadaljnje strokovno delo in aktivnosti na posameznih področjih delovanja v zadnjem letu.

B. PREDLAGATELJI

Predlagatelji za podelitev priznanj so lahko fizične osebe, podjetja, zavodi, skupnosti, društva, liste ali politične stranke v občini Žirovnica.

C. VSEBINA PREDLOGA

Pobuda oziroma predlog mora vsebovati:

- naziv in ime in priimek predlagatelja,
- v primeru fizične osebe ime in priimek predlaganega kandidata za prejemnika priznanja s podatki: datum rojstva, državljanstvo in naslov,
- v primeru pravne osebe pa naziv in sedež predlaganega kandidata za prejemnika priznanja,
- vrsto priznanja, ki naj bi ga prejel predlagani kandidat,
- obrazložitev predloga.

V vsakem posameznem predlogu istega predlagatelja se za vsakega predlaganega prejemnika priznanja lahko poda predlog le za eno vrsto priznanja.

D. ROK PRIJAVE

Predlogi za podelitev priznanj občine Žirovnica morajo prispeti najkasneje **do vključno 20. 9. 2023 do 12. ure** na naslov: OBČINA ŽIROVNICA, BREZNICA 3, 4274 ŽIROVNICA, s pripisom »ZA OBČINSKA PRIZNANJA 2023« – NE ODPIRAJ.

E. OBRAVNAVANJE PREDLOGOV

Predloge za podelitev priznanj bo najkasneje v 30 dneh po prejemu obravnavala Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki bo na podlagi sprejetih predlogov, skladno z razpisnimi kriteriji, pripravila dokončen predlog za odločanje na občinskem svetu skupaj z ustreznimi utemeljitvami.

Prepozno vloženih ali nepopolnih predlogov komisija ne bo obravnavala.

Številka: 030-0001/2023

Datum: 5. 9. 2023

*Vanja Resman Noč, univ. dipl. ekon., l. r.,
predsednica Komisije za mandatna
vprašanja, volitve in imenovanja*

Kako v prihodnje zmanjšati obseg naravnih nesreč SDS

Na vrhuncu dopustov je Slovenijo zajela katastrofa, kakršne ne pomni nihče. Poplave so v nekaj urah nekaterim vzele vse, za kar so delali celo življenje. Izgubili so domove, strehe nad glavo in vse imetje. Na srečo jim je ostalo samo golo življenje. Tudi v naši občini je bilo nekaj težav, vendar še zdaleč ne toliko kot v nekaterih drugih občinah.

Občinski odbor Slovenske demokratske stranke je županu nemudoma ponudil pomoč prostovoljcev, a je bilo stanje takšno, da so zadeve obvladovali s pristojnimi gasilci in pripadniki civilne zaščite. Občinski odbori SDS Jesenice, Radovljica, Tržič in Žirovnica smo se takoj organizirali in v treh dneh zbrali za dva nabito polna velika kombija dobrin. Zbrali smo osnovne življenjske potrebščine, ki so v prvem trenutku najnujnejše. Pomoč je bila dostavljena v zbirni center Prevalje, pripadniki Slovenske vojske so zbrano pretovorili in takoj dostavili v Mežico ter Črno na Koroškem.

Zavedamo se, da je to šele začetek in bodo prizadeti potrebovali še veliko naše pomoči.

Narava nam je tokrat pokazala svoje zobe, ker se mačehovsko obnašamo do nje. Predlagani zakon Slovenske demokratske stranke o vodah, ki je bil na referendumu julija 2021 zavrnjen, je vključeval kar nekaj predlogov, ki bi takšno nesrečo lahko vsaj delno omilili, seveda pa ne trdimo, da bi jo v celoti preprečili. Za urejanje vodotokov in tudi njihovo čiščenje je bilo namenjenega kar nekaj evropskega denarja, a se ga je večino preusmerilo za plačilo nevladnih organizacij in ekonomskih migrantov.

Skraini čas je, da se iz nesreče, ki je prizadela celotno Slovenijo, nekaj naučimo in začnemo upoštevati zakonitosti narave.

Naš občinski odbor SDS Žirovnica predlaga občinski upravi in urejevalcem prostora nekaj namigov, ki bi lahko vsaj delno omilili takšne katastrofe v bodoče:

1. Pri urejanju prostora je potrebno upoštevati poplavna in plazovita območja ter storiti vse, da se tam enostavno ne planira kakršne koli gradnje in prepreči izdaja gradbenih dovoljenj.
2. Nemudoma je treba urediti in počistiti struge rek, potokov ter hudournikov.
3. Pripadniki civilne zaščite in gasilci vedo, kje največkrat zaliva kletne prostore. Prisluhnimo jim. Marsikje je potrebno spremeniti samo naklon izliva vode ali dograditi manjšo škarpno. Stroški teh del so gotovo nižji kot stalno izčrpavanje vode.
4. Ljudem, ki že živijo na ogroženih območjih, bi se lahko preventivno omogočil prevzem protipoplavnih vreč, da jih imajo že doma in pri roki, v kolikor bi prišlo do nepričakanega močnega deževja in poplav.

Prepričani smo, da bodo odločevalci na občini upoštevali naše predloge kot tudi predloge drugih političnih strank, saj sedaj ni čas, da se delimo na rdeče in bele, temveč stopimo skupaj, saj poplave lahko prizadenejo prav vsakogar. Hkrati se pa zahvaljujemo g. županu in njegovi ekipi za hitro in učinkovito posredovanje ob tej naravni katastrofi, seveda pa tudi pripadnikom gasilcev, civilne zaščite, skavtom in vsem ostalim prostovoljcem, ki ste nesebično priskočili na pomoč svojemu sosеду, prijatelju ali pa popolnemu neznancu. Vsem iskrena hvala!

*OO SDS Žirovnica
Tatjana Mulej
Benjamin Grubar*

01239€ Naj bo vsak km doživetje

SKODA
Let's Explore

INTEGRAL AVTO d.o.o. Jesenice
C. maršala Tita 67, Jesenice, tel.: 04 583 33 99 skoda.si

Kombinirana poraba goriva 8,4 – 4,2 l/100 km. Kombinirana poraba električne energije 17,8 – 15,2 kWh/100 km (NEVC). Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Žirovnica je dihala z enim pljuči!

V začetku meseca avgusta je narava pokazala svoje zobe po vsej Sloveniji. Tudi v naši občini je naravna ujma naredila ogromno škode, na srečo ni terjala človeških življenj in tudi ni porušila bivalnih prostorov naših soobčanov.

Tudi tokrat se je pokazalo, da Kašarji znamo stopit skupaj. V imenu Liste za vasi pod Stolom bi se rad zahvali vsem in vsakemu posebej za nesebično in zelo učinkovito pomoč ob tej naravni nesreči. Zahvala gre vsem, še posebej županu Leopoldu Pogačarju z vsemi na občini, gasilskima društvoma Zabreznica in Smokuč, civilni zaščiti in vsem prostovoljcem, ki ste pomagali, da so bile posledice čim manjše in da so naši občani čim krajši čas trpeli posledice te ujme.

Verjamem, da bo župan čim prej predlagal učinkovit načrt sanacije posledic in da bo tudi država pomagala.

*V imenu Liste za vasi pod Stolom Boštjan Noč,
občinski svetnik*

Politika pred novimi izzivi

V teh dneh je v ospredju pozornosti vodna kataklizma, ki je prizadela dobršen del države. Obeti za odpravo posledic so sicer optimistični, vendar vsi poudarjajo, da bo sanacija trajala dolgo časa. Tudi občini Žirovnica ni bilo prizaneseno. Najhuje je voda pokazala zobe v Mostah in odnesla cesto, ogrozila pa tudi nekaj hiš in kot kaže, težav še ne bo konec.

V Mostah je nekaj mesecev prej potekala proslava ob spominskem dnevu, posvečenem streljanju talcev med drugo svetovno vojno, s katero smo se poklonili vsem žrtvam takratnega dogodka. Prisotne je vznemiril performans v obliki skeča treh igralcev, ki je na zelo nazoren način predstavil nasilje tistega časa. Kaj ima predstava skupnega z vodno ujmo? Oboje je realnost našega časa. Tako kot nasilje, ki vzbudi v ljudeh močna čustva, jih tudi poplava, ki nepričakovano lahko odnese življenja in pusti razdejjanje.

Ko zremo v prihodnost, moramo biti pripravljeni na oboje. Da to preprečimo, lahko naredimo največ sami. Politika in njeni nosilci smo pri tem najbolj odgovorni. Kar se tiče ogroženosti od naravnih nesreč me je kot člana občinskega sveta presenetilo dejstvo, da je v gradivu za sejo, ki smo ga v mesecu maju obravnavali pod naslovom Varstvo pred naravnimi nesrečami, napisano: »Dejstvo je, da se v občini Žirovnica v zadnjem času pojavljajo gradnje stanovanjskih objektov tudi na plazovitem območju nad vasmii.« Bil sem edini, ki sem poročevalko prosil za večjo sliko terena nad vasjo Smokuč, ki mi jo je razumevaljoče naknadno posredovala. Nadalje v gradivu piše: »Poplave: Ob večjem deževju lahko Završnica v svojem porečju na posameznih mestih prestopi bregove in zalije travnike in polja predvsem pri vaseh. Pri tem ocenjujemo, da večje škode ne more povzročiti, škoda je lahko delno na infrastrukturi in na posameznih objektih.« Gradivo podcenjuje poplave in minimizira možno škodo, ki je za majhno občino lahko tudi usodna. Kdo je tukaj odgovoren, če se zgodi najhuješe? Nedvoumno lokalna politika in njen odnos do občinskega prostora, ter redno in kvalitetno sodelovanje s strokovnimi ustanovami! Urejanje prostora se pri nas odvija na sejah občinskih svetov, ki potrjujejo občinske prostorske načrte in v pisarnah upravnih enot, ki obravnavajo gradbena dovoljenja. Kot prvi in najbolj odgovoren dejavnik pa je občina.

In kdo je odgovoren, da se ne pojavlja nasilje, da ni delitev med ljudmi, da je prisotna toleranca do drugih in drugačnih? Prav tako politika in lokalna politika! Želel bi si, da je čim manj pomislekov kdo kam spada, kaj ima za bregom in čigav predlog je vreden pozornosti,

čigav pa ne. Če se vrnem k prej omenjenemu performansu: Toleranca in prizanesljivost do organizatorjev, ki niso imeli slabih namenov, je kar se tiče najvišje lokalne oblasti, najbolj potrebna. Nihče ni imel namena deliti ljudi, deli pa jih tisti, ki ta dogodek potencira, saj ko govori o nevarnosti delitve, to delitev povzroča sam.

Za SD Žirovnica, Vitomir Pretnar

Potrjena strategija lokalnega razvoja akcijske skupine Zgornje Gorenjske – BOJA

V sredo, 19. 7. 2023, je v dvorani Čebelarkega centra v Lescah potekala druga skupščina Lokalne akcijske skupine Zgornja Gorenjska – BOJA. Skupščina je bila sklicana z namenom potrditve strategije lokalnega razvoja.

Visoka udeležba na skupščini kaže na zainteresiranost članov, da novoustanovljeni LAS s svežimi projekti in povezovanjem različnih deležnikov prispeva h kakovosti bivanja na podeželju Zgornje Gorenjske.

Visoka udeležba članov na drugi skupščini lokalne akcijske skupine BOJA

Po uvodnem nagovoru predsednika LAS Leopolda Pogačarja in Eve Štravs Podlogar, direktorice Razvojne agencije Zgornje Gorenjske, ki je vodilni partner LAS, je bil osnutek strategije predstavljen prisotnim članom. V krajši razpravi so udeleženci izmenjali določene poglede na pripravljen dokument in ga predvsem pohvalili. Strategija je bila sprejeta brez glasu proti.

Pri oblikovanju strategije je vodilni partner vključeval vse člane LAS in tudi širšo javnost. Oblikovana je bila na osnovi informacij, pridobljenih na različnih delavnicah, spletnih anket in drugih individualnih pogovorov s strokovnjaki z različnih področij. Osnova za oblikovanje strategije so bili razvojni programi sedmih občin, ki so povezane v LAS Zgornja Gorenjska – BOJA, Regionalni razvojni program Gorenjske, Razvojni načrt za BOJA kot trajnostne turistične destinacije in različni statistični podatki, vezani na ta del Slovenije.

Na osnovi prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti, ki so bile prepoznane za območje, so bile definirane potrebe in potenciali, ki so bili izhodišče za oblikovanje ukrepov. Ukrepi so oblikovani tako, da spodbujajo inovativnost, sodelovanje vseh sektorjev in vključevanje partnerjev iz različnih strok, z različnimi kompetencami in znanji. Pričakuje se precejšnje multiplikacijske učinke, ki bodo dodali vrednost lokalnim proizvodom in storitvam ter bogatili socialni kapital skupnosti.

Namen ukrepa A – **Podjetno podeželje Zgornje Gorenjske** je povezovati in spodbujati lokalne akterje k prepoznavanju in udeležanju trajnostnih podjetniških priložnosti v sinergiji med turizmom, kmetijstvom in ohranjanjem kulturne dediščine.

Z ukrepom B – **Živa in pristna Zgornja Gorenjska** želimo aktivirati lokalno prebivalstvo k skupnim projektom, ki bodo povezali različne skupine med seboj, te pa bodo zgradile močno lokalno skupnost, ki bo ponosna na to, od kod izvira in bo znala poskrbeti za ranljive skupine.

Vodilo ukrepa C – **Pametna Zgornja Gorenjska** je vsemu podeželskemu prebivalstvu LAS omogočiti dostopnost do storitev s povezovanjem različnih sektorjev, uvajanjem digitalnih rešitev in tem ohraniti poseljenosti vasi in manjših naselij.

Z ukrepom D – **Odporna in neokrnjena Zgornja Gorenjska** želimo okrepiti osveščanje prebivalcev in turistov o pomenu ohranjanja in varovanja narave in naravne dediščine območja, učinkovite rabe energije in ravnanje z odpadki.

Upravičeno območje za črpanje sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj je celotno območje LAS, izvzeto je le območje mestnega naselja Jesenice.

Branka Pogačnik, RAGOR

Vaški odbor Doslovče sporoča

Odgovor DRSI o pobudi za zmanjšanje omejitev hitrosti

Na 1. seji vaškega odbora smo podali pobudo Občini Žirovnica za zmanjšanje hitrosti na regionalni cesti Breznica–Doslovče. Občina je dopis naslovila na DRSI in prejela sledeči odgovor:

»Na regionalni cesti R3-638/1131 med naseljema Breznica in Doslovče (med km 2.166 in km 2.640) velja splošna omejitev hitrosti 90 km/h. To ne pomeni, da mora voznik voziti s hitrostjo 90 km/h, temveč da mora voznik hitrost in način vožnje prilagoditi poteku, tehničnim in drugim lastnostim ceste, stanju vozišča, preglednosti, vidljivosti, prometnim in vremenskim razmeram, stanju vozila in tovora ter svojim vozniskim sposobnostim tako, da ves čas vožnje obvladuje vozilo oziroma, da ga lahko ustavi pred oviro, ki jo, glede na okoliščine, lahko pričakuje. V skladu s Pravilnikom o cestnih priključkih na javne ceste uvedba omejitve hitrosti z namenom zagotavljanja zadostne preglednosti na priključku ni dovoljena.«

Glede na odgovor DRSI bomo skupaj z občino skušali najti način in ustrezno rešitev za umiritev hitrosti prometa na omenjeni cesti.

VO Doslovče

Mnenje na članek Vaškega odbora Doslovče v julijskih Novicah

Ne želim, da bi prišlo do kake polemike, ampak povem mnenje, ki ni samo moje, ampak še mnogih vaščanov.

Table »Prepovedano kopanje psov« niso pripomogle niti malo k čistoči vaških korit. Še nikoli ni noben gospodar kopal svojega psa v koritu, če je pa kak pes v vročini pomočil tačke v vodo in se malo osvežil, mu pa lahko privoščimo. Vedno so nas namreč polna usta, kako uboge so živali, ki so žejne in jim je vroče, korito pa se ves čas čisti, saj voda ves čas priteka in odteka.

Da ne bo pomote. Na čistilni akciji sem bila (do danes še nobene nisem zgrešila), dogovor ob čistilni akciji bi veljal, če bi se dogovorili ob likofu, pri malici, ko smo vsi skupaj, ampak takrat tega ni nihče omenil. Če bi govorili o tem, bi mi ne bilo treba pisati v Novice.

Majda Gričar

Vsak, prav vsak je svojih oči malar*

Letos smo se s kulturnim programom spomnili 81. obletnice požiga mostov v Mostah in posledično (brez kakršnega koli sodnega procesa!) streljanja 29 oz. 28 talcev. Teh krutih dejanj zoper nedolžne žrtve, stare med 16 in 48 let, na žalost, ne obsoja skoraj nihče več. Obsojanja vredni so v današnjih krasnih novih časih le še izvensodni povojni poboji!!!!

Ker se nam marsikaj od videnega v letih II. svetovne vojne pojavlja v zadnjem času, brez nadzora in kakršnekoli odgovornosti, v naši neposredni bližini, odločitev o prikazanem performansu mladih ni bila prav težka. Ja, zavedamo se moči besed in dejanj (iz poudarka v županovem govoru) in zanjo tudi prevzemam vso odgovornost.

Le še to. Zelo, zelo veliko mi pomenijo besede Franca Rakarja, sina enega izmed nesrečnih talcev, ki mi je takoj po zaključku spominske slovesnosti v Mostah dejal: »Vsakozi že hodim na prireditve v Moste, vendar sem prvič v življenju občutil, kako je bilo vsaj približno takrat mojemu očetu! Verjamem pa, da mu je bilo še huje, kot so bili tokrat občutki v meni. Iskrena vam hvala.«

Prav tako so bile spodbudne besede naše častne predsednice o izvedbi performansa: »Ja, tako je bilo in še precej huje. Bravo in hvala.«

Prilagam še mnenje slavnostnega govornika, ki je takoj po slovesnosti dejal: »Kaj takega niso sposobni napraviti niti v Ljubljani, kjer imajo profesionalna moštva.«

Spoštovani g. župan Leopold Pogačar

Spoštovani g. Božidar Janežič

Iskrena zahvala obema za povabilo in lep sprejem naju s soprogo, vključno s pogostitvijo pred Čopovo hišo. Spominska slovesnost se naju je dotaknila, bila je preiščljena in občutena, od glasbenih prispevkov prek recitacij do sijajne uprizoritve mladih igralcev z glavno vlogo Jana Čelesnika. Njihov koncept gledališkega brutalizma kot priznane smeri uprizarjanja nas je opozoril na grozljivost dogodkov, ki jih sicer čutimo v varni oddaljenosti pripovedi ali zapisov. V igri ni šlo le za podobo preteklosti, gre tudi za opomin sedanosti. Ti prizori so grozili leta 1991 in tudi leta 1994, spet pa se oživljajo besede o državljanski vojni.

Upam, da sem s svojim prispevkom osvetlil tudi drugi pol in drugo pot, tako da verjamem v skladnost skupne pripovedi.

Pri nadaljnjem kulturnem snovanju vsem želim veliko uspeha, kot tudi sicer pri vašem delu.

S spoštovanjem
Dragan Petrovec in Metoda Maj

S tem člankom upam, da sem predstavil drugo videnje istega dogodka. Ne prepričujem, le utemeljujem. Lahko pa se prepričate tudi z branjem Orwelovih pamfletov iz leta 1941, Judtove Podivjane celine ali Križnarjeve Ne vdaj se, fant. Na koncu le še najlepša hvala prav vsem, ki ste prireditve organizirali, jo omogočili in tudi tako kvalitetno izpeljali. Polemikam na to temo se odzivam le še osebno.

Božo Janežič

*malar -ja (a) žarg. slikar: znan malar

- pog., ekspr. vsake oči imajo svojega malarja vsakdo ima drugačna lepota merila, okus

in prav tako ima vsak malar svoje oči (op.a.)

KašArt 2023

25. avgusta se je z nastopom Aleksandra Mežka in skupine Mrfy na Prešerni noči zaključil 3. KašArt festival. Festival je na štirih različnih prizoriščih gostil glasbene, gledališke in filmske dogodke. Zveneca imena priznanih izvajalcev so v Doslovče, Žirovnico, Vrbo in Završnico privabila številne obiskovalce. O KašArtu smo se pogovarjali z direktorjem Zavoda za turizem in kulturo Žirovnica – organizatorja festivala.

Vlado Kreslin v Doslovčah. Foto Ema Babič

Izteka se 3. KašArt, bi lahko rekli, da se je kašarski festival »prijel«?

V ZTK Žirovnica smo navdušeni nad obiskom, ki smo ga zabeležili v letu 2023. Izjemno smo zadovoljni, da lahko na prireditvah festivala pozdravimo tako domačine kot obiskovalce iz vseh koncev Slovenije in tujine. Z veseljem opazujemo nenehno rast in razvoj festivala, ki sovpadata s širjenjem turistične ponudbe v Žirovnici. V letošnjem letu smo prejeli številne klice obiskovalcev, ki so iskali primerno namestitev v Žirovnici, kjer bi se lahko še nekaj dni dodatno zadržali po koncu dogodka. Ta aspekt je prav tako ključnega pomena za naš festival, saj si prizadevamo za izjemnimi prireditvami podaljšati čas bivanja obiskovalcev. Poleg tega si zastavljamo tudi druge pomembne cilje, med njimi so: zagotavljanje kakovostnih programov in vsebin za lokalno prebivalstvo, povečevanje prepoznavnosti Žirovnice, ozaveščanje o nujnosti trajnosti ter ohranjanje naše bogate kulturne dediščine. Vsi ti naporji so usmerjeni v oblikovanje in krepitev identitete Žirovnice kot destinacije, ki ponuja lepo neokrnjeno naravo in vrhunske kulturne vsebine.

Kaj je predvsem zaznamovalo letošnji izvedbo?

Ne moremo mimo izrednih dogodkov, ki so prizadeli celotno Slovenijo, torej poplav. Številne načrtovane dogodke smo bili zato primorani prestaviti na kasnejše datume. Brez dvoma bo poletje leta 2023 ostalo v

spominu kot obdobje nestabilnosti in mokerega poletja. S strahom smo se soočali pred vsakim dogodkom, saj smo se spraševali, ali ga bomo sploh lahko izvedli ali bomo prisiljeni k odpovedi oz. predstavitvi. V luči tega smo v KašArt uvedli dobrodelnost, ki je postala pomemben del festivala. V tesnem sodelovanju z Občino Žirovnica ter Rdečim križem Slovenije, Območnim združenjem Jesenice, smo se pridružili dobrodelni akciji, ki je potekala ob vseh avgustovskih dogodkih KašArt festivala. Na teh prireditvah smo zbirali sredstva za pomoč pri sanaciji in podporo prizadetemu prebivalstvu.

V letu 2023 smo uvedli tudi novo prakso – organizacijo prevoza med Žirovnico in Završnico. Ta novost se je izkazala za uspešno potezo, ki si jo želimo nadgraditi in razvijati v prihodnjih letih.

Kakšen je bil obisk? Za katere prireditve je bilo povpraševanje največje?

Največji odziv obiskovalcev smo zabeležili na dogodku Joker Out, kjer so bile vstopnice razprodane v rekordnem času. Prav tako sta bila popolnoma razprodana pravljina večera pred Finžgarjevo rojstno hišo z nastopi Vlada Kreslina in glasbene skupine Bakalina Velika. Presenetil nas je tudi izjemen obisk na dogodku Prešerna noč z Aleksandrom Mežkom MRFY, kjer se je zbralo več obiskovalcev, kot smo pričakovali. Tudi vsi preostali dogodki so se lahko pohvalili z odlično obiskanostjo.

Prešerna noč. Foto Miha Šest

Kako se na nastopih v Žirovnici počutijo gostujoči umetniki?

Z vseh strani odmevajo le pohvale. Vlado Kreslin je izrazil izredno zadovoljstvo ob obisku Finžgarjeve rojstne hiše, enako velja za Vesno V. Godino. Člani skupine Bakalina Velika so bili popolnoma osupli nad prizoriščem ter številčno publiko na njihovem koncertu, medtem ko so fantje iz skupine Joker Out navdušeno povedali, da še nikoli niso nastopali na tako urejeni travi kot je tista v Završnici. Prav tako so jih prevzele naše gore. Aleksander pa je dejal, da je bil njegov nastop v Vrbi nekaj najboljšega, kar si je lahko želel.

Joker Out v Završnici. Foto Boris Pretnar

Načrti za prihodnost?

Najprej se bomo osredotočili na povzetek vtisov, preučili, kaj je bilo uspešno, ter prepoznali področja, kjer je potrebna nadgradnja. Naš cilj je jasen – KašArt želimo nadgraditi v smislu trajnosti. Ta pot nas čaka polna izживov, vendar prav tako tudi priložnosti, ki bodo že vidne v letu 2024. Hkrati že zdaj oblikujemo vsebinski okvir za prihodnje leto, pri čemer si želimo razširiti program na različna področja umetnosti, ne le omejiti na glasbo in pripovedništvo, temveč tudi film, gledališče, slikarstvo itd. Obljubljamo, da bo KašArt 2024 še boljši od letošnjega!

OBVESTILO

Nastop Boštjana Gorenca Pižame pred Čopovo rojstno hišo, ki je bil načrtovan v juliju, je prestavljen na 1. december 2023 ob 18.00 v Čopovi rojstni hiši.

Zahvala organizatorja KašArt

Zavod za turizem in kulturo Žirovnica se srčno zahvaljuje vsem, ki ste bili z nami pri organizaciji in izvedbi poletnega festivala KašArt 2023: Občina Žirovnica, Ministrstvo za kulturo, Prostovoljno gasilsko društvo Zabreznica, Prostovoljno gasilsko društvo Smokuč, Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Rdečega križa Jesenice, Zavarovalnica Triglav, Integral avto Jesenice, Kulinarika Klemen Lindič s.p. Najlepša hvala tudi vsem ostalim prostovoljcem, ki ste bili letos z nami na KašArtu!

Predvsem pa hvala obiskovalcem za obisk, odzive, aplauze in dobro energijo! Obljubimo, da tudi prihodnje leto pripravimo nepozaben program na KašArtu!

Kulturno društvo dr. France Prešeren Žirovnica-Breznica vabi

Imaš rad veselo in ustvarjalno družbo?

Te ni strah gledališkega odra in ustvarjanja na njem?

Bi rad spoznal slovensko ljudsko izročilo, ljudske igre, plese in pesmi ali vse skupaj obogatil s svojim instrumentom?

Te veseli prepevanje in bi z veseljem svoj pevski repertoar obogatil z novimi pesmimi?

Se veseliš, da boš v prijetni družbi odkrival še nepoznane koticke Slovenije in tujine?

Vsakogar, ki si je našel v eni od zgornjih navedb, v Kulturnem društvu dr. France Prešeren Žirovnica-Breznica vabimo, da se nam pridruži.

Odrasla gledališka skupina

Po nekaj letih upamo, da bo letos ponovno zaživela odrasla gledališka skupina. Vabljeni vsi od srednješolskih let naprej, ki si želite ustvarjati na odrskih deskah, tako tisti z izkušnjami kot tisti brez njih.

Informacije in prijave: Aleš Jekovec (040 576 560; kdfpzirovnica@gmail.com)

Prvo srečanje: četrtek, 21. 9. 2023 ob 19.00 v kulturni dvorani na Breznici

Gledališka šola

Podrobnosti in informacije najdeš v nadaljevanju.

Otroška folklorna skupina

Vabljeni otroci od 1. do 5. razreda, prav tako pa tudi instrumentalisti (harmonikaši in violinisti). Vaje bodo predvidoma ob četrtek ob 17.00.

Informacije in prijave: Maruša Stres (040 555 621; kdfpzirovnica@gmail.com)

Prvo srečanje: četrtek, 21. 9. 2023, ob 17.00 v kulturni dvorani na Breznici

Pevski zbor

Pevsko dejavnost, ki ima v naših vaseh že dolgoletno tradicijo, bi radi obogatili z novim pevskim zborom. Vabljeni vsi od srednješolskih let naprej, ki vas petje veseli.

Informacije in prijave: kdfpzirovnica@gmail.com

Prvo srečanje: petek, 22. 9. 2023 ob 18.00 v kulturni dvorani na Breznici

Od osnovnošolca, dijaka, študenta, upokojenca, avtomehanika, do zdravnika, čistilke, medicinske sestre, vzgojiteljice ... Sleherni, ki ima veselje do kulturnega ustvarjanja, je dobrodošel.

KD dr. France Prešeren Žirovnica-Breznica

Gledališka šola 2023/2024

KD dr. France Prešeren Žirovnica –
Breznica in JSKD OI Jesenice vabita k
vpisu v
gledališko šolo za mlade igralce.

Gledališko šolo, ki bo potekala vsak *petek*,
od septembra 2023 do aprila 2024,
od 18:00 do 19:30,
bo vodila mentorica *Ana Ruter.*

Prvo srečanje bo v petek, **29. septembra, ob 18:00**
v kulturni dvorani na Breznici.

Prispevek na udeleženca znaša 30 evrov za celo sezono.
K vpisu vabimo vse zainteresirane učence *od 5. do 9. razreda.*

Gledališka šola 2023/2024

O mentorici

ANA RUTER je začela obiskovati AGRFT v Ljubljani leta 1998 v letniku Janeza Hočevarja. Leta 2002 je diplomirala na oddelku za dramsko igro in umetniško besedo pod mentorskim vodstvom Dušana Jovanovića in Sebastijana Horvata.

V času studija je nastopila v MGL, v SNG Drami Ljubljana in v Mestnem gledališču Ptuj.

Po končanem studiju je sodelovala z SNG Drama Ljubljana, Anton Podbevšek teatrom v Novem mestu in Lutkovnim gledališčem Ljubljana.

Leta 2009 se je zaposlila v SLG Celje, trenutno pa ima status samozaposlene v kulturi. Posveča se mentorstvu otroških gledaliških skupin v Sloveniji in tujini, animaciji lutk, večkrat pa je opravljala tudi nalogo strokovno spremljevalke otroških, mladinskih in odraslih gledaliških skupin na festivalih v organizaciji JSKD.

Nastopila je v celovečernih televizijskih filmih Plan B (2006), Bankirke (2007), Hodnik (2009) in Ivan (2017) ter TV seriji Usodno vino (2016).

Prijava – do 21. septembra 2023

Do prijavnice lahko dostopate na več načinov:

- ✦ s skeniranjem QR kode,
- ✦ preko naših socialnih omrežij

INSTAGRAM in FACEBOOK: @jskd.jesenice

- ✦ ali nas kontaktirate preko e-maila oi.jesenice@jskd.si

JSKD OI Jesenice
Cesta Cirila Tavčarja 3b, Jesenice
04/586 67 40 ali 031 674 946
FB & IG: @jskd.jesenice
oi.jesenice@jskd.si
www.jskd.si

KODA DO PRIJAVNICE

Jesen v Knjižnici Matije Čopa

Vstopamo v jesen, ko se narava odene v pisane barve in dnevi postajajo nekoliko krajši. V Knjižnici Matije Čopa Žirovnica se pripravljamo na pestro paleto rednih dejavnosti za vse generacije. Začnemo z oktobrom.

Za naše najmlajše obiskovalce bo **ura pravljič** na sporedu vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 18. uri. Otroci se bodo lahko potopili v svet domišljije in skupaj odkrivali čudovite pravljičice, ki jim bodo pričarale nasmeh na obrazu ter jih popeljale v svet domišljije. Zadnji ponedeljek v mesecu bo pravljičica za otroke pripovedovala Grofica, prav tako ob 18. uri. Njene zgodbe bodo vnesle pridih skrivnostnosti v pravljične trenutke in pričarale vzdušje, ki bo očaralo tako mlade kot tudi tiste malo starejše.

Poletne delavnice v knjižnici

Osnovnošolci bodo na svoj račun prišli ob preostalih ponedeljkih ob 16. uri, ko bodo lahko sodelovali na **ustvarjalnih delavnicah**. Te bodo spodbudile njihovo domišljijo, ustvarjalnost in ročne spretnosti, hkrati pa jim omogočile, da se družijo s svojimi vrstniki.

Za mlade bralce ponovno pripravljamo bralni projekt **Berem z Brihtom**, v okviru katerega bodo lahko raziskovali svet knjig, se zabavali in si prislužili lepe nagrade. Tudi uganko meseca bodo že v oktobru lahko ponovno reševali.

Za odrasle obiskovalce smo pripravili zanimive bralne izzive. Bralni projekt **Ta veseli knjižni svet** vas vabi, da se pridružite branju kakovostnih knjig. Prvo oktobrsko srečanje bralnega kluba bo 2. oktobra ob 19. uri. Beseda bo tekla o knjigi Ime mi je Sarajevo, ki nas popelje skozi ganljivo zgodbo in nas spodbudi k razmisleku.

Pridružite se nam na dejavnostih ali obiščite knjižnico, skupaj bomo našli tisto pravo, dobro knjigo, ki bo osvetlila misli in razveselila srca. Lepo vabljeni v knjižnico.

Katarina Hlede

Sally Rooney Normalni ljudje MKZ, 2022

Ganljiva in globoko premišljena ljubezenska zgodba, ki nas popelje skozi življenje Connella in Marianne, ki se spoznata v majhnem irskem mestu. Connell je priljubljen, športno nadarjen in inteligenčen dijak, medtem ko je Marianne osamljena, inteligentna in ekscentrična deklica, ki se ne zanima za družbeno priljubljenost. Kljub svojim različnim ozadjem se med njimi splete poseben vez, ki se razpleta skozi leta in različna obdobja njunih življenj.

Knjiga obravnava teme kot so ljubezen, prijateljstvo, družbeno dinamiko, socialni status in osebno rast.

Ponuja nam iskren vpogled v čustveno razsežnosti življenja mladih odraslih, ki se soočajo s pritiski družbe v zadnjih notranjih bojih. Normalni ljudje je roman, ki bralca spodbuja k razmišljanju o lastnih odnosih, ranljivosti in pomenu iskrene komunikacije v dobi, ki se posamezniki soočajo z različnimi izzivi na poti k »normalnosti«.

Razstava grafik v Čopovi rojstni hiši

V Čopovi rojstni hiši v Žirovnici je do 30. septembra na ogled razstava grafičnih del z naslovom »Preproste reči: male grafike Adriane Maraž«.

Razstava predstavlja grafike, ki izražajo povezanost izjemne umetnice, Adriane Maraž, s svetom vsakdanjih predmetov, ki so del ljudske dediščine. Zibelka, stol, panjska končnica, knjiga, so predmeti, ki so v preteklosti prehajali iz roda v rod in bi jih našli tudi v starih domačijah v vaseh pod Stolom. Adriana Maraž ne zrcali predmetnega sveta, pač pa s predmeti, ki jih razjeda zob časa, razmišlja o življenju in minevanju.

Grafika z naslovom »Panjski končnici – ugasli čas« upodablja motiv godcev z Janševega čebelnjaka na Breznici in tako razstavo povezuje z letošnjo 250. obletnico smrti Antona Janše.

Razstavo je v četrtek, 14. septembra 2023, ob 19. uri pospremil manjši kulturni dogodek.

Matjaž Koman

»Prešerno« s Prešernovci ...

Mešana pevská skupina dr. France Prešeren je z nastopom v Nemčiji zaključila 30-letno glasbeno pot.

S koncertom v münchenskem botaničnem vrtu je Mešana pevská skupina dr. France Prešeren sklenila svojo 30-letno glasbeno pot.

Naše zadnje pevsko popotovanje nas je vodilo v nemški München. Za vso organizacijo je prijazno poskrbela Rosa Innerhoffer iz organizacije Music & Friends, s katere smo izvedli kar nekaj naših popotovanj. Prvi postanek smo naredili v znamenitem Bischofshofnu in si ogledali prizorišče novoletne skakalne turneje. Po prečkanju avstrijsko nemške meje smo se ustavili v manjšem mestu Airing, kjer smo izvedli prvi

koncert. Potekal je v domu za starejše, imenovanem po skladatelju Mozartu. Dom ima status 1. kategorije. V njem so sobe, apartmaji, večja stanovanja, zdravstvena oskrba, koncertna dvorana ... in temu primerna je seveda tudi cena, ki znaša okoli štiri tisoč evrov mesečno. Zapeli smo najprej gibalno oviranim starostnikom v prostorih pritličja, celotni koncert pa je potekal v njihovi koncertni dvorani.

Drugi dan je bil namenjen spoznavanju Münchna. Vodnica Bettina nas je popeljala na sprehod po mestu, nam pokazala najpomembnejše znamenitosti, predstavila zgodovino mesta ... res lepo. Popoldan smo si organizirali sami. Odšli smo v Olimpijski park, se povzpeli na olimpijski stolp, si ogledali salona BMW, moški del ekipe pa si je ogledal tudi BMW muzej.

Sledil je pevsko obarvan dan. Koncert smo izvedli na prostem, v prelepih botaničnih vrtovih, kjer se je v sončnem dnevu zbralo lepo število obiskovalcev. Botanični vrt v predmestju Nymphenburg obsega več kot 20 hektarov. Je eden najpomembnejših botaničnih vrtov na svetu. Letno ga obišče kar 350 tisoč obiskovalcev, v njem domuje približno 16 tisoč rastlin. V 15 rastlinjakih smo občudovali tropski gozd, orhideje, kaktuse, puščavske, vodne in mesojede kulturne rastline.

To je bilo naše zadnje glasbeno popotovanje in naš zadnji koncert. Naša 30 let dolga glasbena pravljica se je s tem končala. Iz srca hvala vsem, ki ste nas v vseh teh letih poslušali, se družili z nami in nas tudi finančno podpirali. Lahko samo rečemo – bilo je lepo.

Umetniška vodja MePS Irena Kosmač

»Moje delo je moj obraz«

Klemen Rodman 27. 2. 1960–10. 8. 2023

Klemen Rodman, dobitnik Plečnikove medalje, je bil priznani slovenski oblikovalec. S svojim osebnim umetniškim profilom je v slovenskem kulturnem prostoru pustil izrazit ustvarjalni pečat. S svojim delom je vplival na dvig oblikovalske in urbane kulture Gorenjske in širše na razvoj slovenskega kulturnega prostora. Njegova dela gradijo podobo občin Radovljica, Bled in domače Žirovnice.

Za Klemenova dela so značilni minimalizem, čistost, dovršenost in inovativnost. Poleg oblikovalske dovršenosti so njegova dela vedno premišljeno integrirana v okolje, kateremu so namenjena. S subtilnim prepletanjem kulturne dediščine in sodobnega oblikovalskega izraza opominja na zapuščino Gorenjske. V njegovem grafičnem oblikovanju tako lahko najdemo zapuščino Franceta Prešerna, Antona Janše, Janeza Jalna, Srečka Kosovela kot tudi simbole Triglava, rajske ptice, kroga ... Skozi industrijsko oblikovanje in arhitekturo je oživil slovenske deficitarne poklice in avtohtone arhitekturne značilnosti.

Primeri naštetega so radovljiške mestne svetilke, blejska avtobusna postajališča, v katerih se poteze kozolca prepletajo s sodobnimi oblikovalskimi smernicami, skulptura "Avsenik" v krožišču v Lescah, srebrnik za svetovni dan čebel – Anton Janša in grb Občine Žirovnica. Slednji s petimi stiliziranimi peresi, razporejenimi v obliki satovja, ponazarja kulturno dediščino vasi pod Stolom.

V svojem procesu ustvarjanja je bil Klemen mnogokrat pred časom, oddaljen od utečenih smernic proizvodnje in splošnega mišljenja ljudi. Zaradi radikalnosti in strogega minimalizma so njegova dela večkrat spodbudila buren odziv javnosti, kar kaže na avtorjevo drznost, brezkompromisnost, napore in dejstvo, da njegova dela presegajo raven povprečnosti. Med značilne primere njegovega oblikovanja sodijo estetsko dognani nizi predmetov, kot so stoli, ptičje krmilnice in zibke.

Klemen se je zapisal tudi v zgodovino samostojne Slovenije kot avtor bankovcev prve neuradne slovenske valute »lipe«, ki jo je leta 1989 izdalo podjetje Lipa Holding pod idejnim vodstvom dr. Bogdana Oblaka – Hamurabija.

V zadnjem obdobju je velik del ustvarjalnega časa namenjal tehniki kolaža, ki ga je fascinirala kot prostor neskončnega raziskovanja in predstavljala kreativno polje osebne izpovedi.

Za svoje delo je Klemen prejel več domačih in tujih priznanj: Plečnikovo medaljo za projekt o življenju in delu arhitekta Ivana Vurnika, mednarodno priznanje in nagrado Zlata vez za zibko Nina Nana – GZS, nagrada Top Ten za zibko, prvo nagrado na natečaju Bled 1000 let za celostno grafično podobo in prostorsko opremo, mednarodno potrjen patent – tlačna posoda, zibelka in še mnogo drugih priznanj in nagrad.

Miran Dolar

**Wellness
POLONCA**

Polonca Zorko
Žirovnica 38
4274 Žirovnica

PONUDBA

Klasična / švedska masaža
Masaža hrbta
Masaža nog

ZASEBNI NAJEM WELLNESSA

2-urni zasebni najem
wellnessa za 2 odrasli
osebi, ki vključuje:
finsko savno
masažni bazen
penino
brisače

040 552 840 | wellnesspolonca.si | poloncazorko@gmail.com

Možnost nakupa darilnih bonov

Dediščina Antona Janše ob 250-letnici njegovi smrti

Anton Janša. Avtor Božidar Jakac.

Anton Janša nedvomno velja za največjega slovenskega čebelarja in enega svetovnih velemojstrov čebelarstva vseh časov. Žal se njegova neposredna materialna dediščina ni ohranila, je pa danes spomin in zavedanje o pomenu njegovega dela prisoten v zavesti slehernega slovenskega in verjetno tudi marsikaterega

evropskega čebelarja. Nanj pa so ponosni tudi njegovi rojaki, na rodni Breznici in v današnji občini Žirovnica. Le-ta upravno povezuje 10 vasi na ravnini pod Stolom, po domače Deželi, pa hriboviti del z grebenom Peči, dolino Završnice, skalni vršac arheološke Ajdne, pašnike, planine in vrhove. O tem, kako se je živelo na Breznici sredi 18. stoletja lahko povzamemo, da je bil to čas pred obdobjem razsvetljenstva, ki ga je v 2. polovici stoletja v Avstrijskem cesarstvu, kamor so spadale tudi slovenske dežele, uveljavljala cesarica Marija Terezija. To je bilo obdobje družbenih sprememb, številnih reform, ki so posegale tudi v življenje kmečkega prebivalstva, tedaj še v precej fevdalno urejenem družbenem redu. Breznica ni imela prav veliko hiš, dobrih sto let kasneje jih franciscejski kataster našteje 17, vas je imela župnijsko cerkev Žalostne Matere božje, farovž, mežnarijo in šolo.

Peter Žmitek: Rojstna hiša Antona Janše na Breznici, 1906, sign. desno spodaj P. Žmitek, 1906, olje na platno, dim. 117 x 88 cm. Hrani Čebelarški muzej. Foto: Miran Kambič.

Med brezniškimi družinami je živela tudi družina Janša. Štela je 11 članov. Oče Matija, po poklicu tkalec in kmet, doma iz Hraš, in mama Lucija, rojena Debelak iz Dvorske vasi, sta imela devet otrok. Anton je bil tretji otrok in najstarejši sin. Imel je še štiri mlajše brate: Valentina, Lovrenca, Janeza in Jakoba, ter štiri sestre Nežo, Mino, Uršulo in Polono. Vsi otroci niso odrasli, poleg Antona sta bila kasneje v javnem življenju poznana še Valentin in Lovrenc.

Portreta družine Janša žal nimamo, se je pa ohranila slika stare domačije, ki jo je leta 1906 naslikal Peter Žmitek. Janševi so bili največji kajžarji na Breznici. Živel so v hiši na hribčku pod strmimi Pečmi. Ob kajži so kasneje postavili še skedenj in čebelnjak, verjetno pa so Kuharjevi, kot se je pri hiši reklo po domače, imeli v posesti še nekaj obdelovalne zemlje. Ob prvem številčenju hiš leta 1770 je hiša dobila naslov Breznica št. 11. Poznejši lastniki Janševe hiše so jo leta 1906

podrli in si nekoliko nižje postavili novo. Vanjo so vzdicali spominsko ploščo Antonu Janši.

Doma je Anton od vseh kmečkih opravil že od majhnih nog najraje čebelaril, kar se je naučil od očeta, na domačem skednju pa risal razne podobe na panjske končnice.

Iz popisa 1754 je med drugim razvidno, da je bila kajžarska družina Janša z Breznice v župniji Žirovnica podložna grofu Thurnu iz Radovljice. Thurni so imeli zahodno od graščine velik vrt, v katerem so verjetno imeli tudi čebele. Znano je, da je Matija Janša v tem vrtu opravljal tlako, po njegovi smrti pa sin Anton. V Radovljici je Anton s svojima bratoma Valentinom in Lovrom rad zahajal k podobarju Johanu Arerju, s katerim so bil menda v sorodu po materini strani. Žal o tem podobarju ne vemo nič, zato je podatek v virih nepreverjen. Če je bilo to res, so verjetno pri njem vsi trije Kuharjevi fantje dobili prve spodbude za slikanje, se naučili osnov nemškega jezika in izvedeli, da so na Akademiji likovnih umetnosti na Dunaju leta 1766 odprli bakrorezno risarsko šolo. Še istega leta sta se na Dunaj v omenjeno šolo odpravila Anton Janša in Lovrenc, kasneje se jima je pridružil še Valentin. Učili so se pri slikarjih Franzu Edmundu Weirrotterju in Ivanu Kristjanu Brandu. Prejemali so državno štipendijo. Lovrenc se je kasneje specializiral za pokrajinsko slikarstvo, Valentin pa je postal profesor za zgodovinsko prostoročno risanje. Slikarsko izobrazbo si je kasneje pridobil tudi Valentinov sin Franc, ki se je zaposlil v tedanji c. kr. porcelanski tovarni na Dunaju.

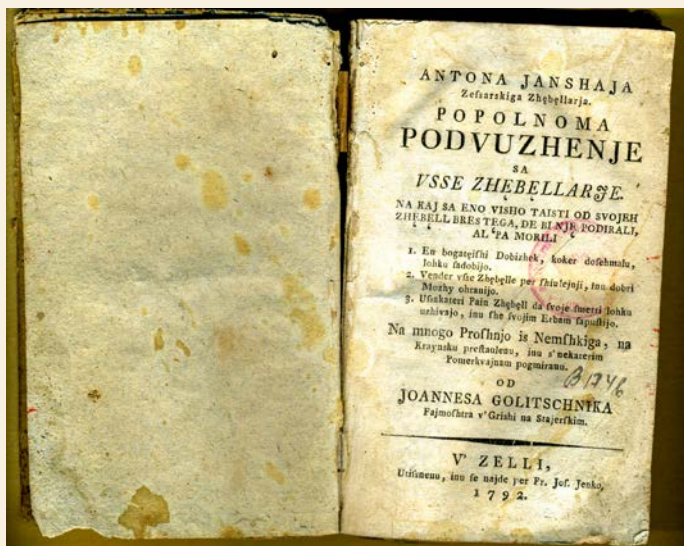
Praznovanje 200-letnice smrti Antona Janše leta 1973 na Breznici. Fototeka Čebelarskega muzeja v Radovljici.

Osrednja zgodba o življenju in delu Antona Janše se dogaja med letoma 1769 in 1773. Leta 1769 se je Anton Janša prijavil na razpis dunajske Nižjeavstrijske gospodarske družbe za učitelja čebelarstva. Janšev najresnejši sokandidat za službo čebelarskega učitelja je bil tedanja največja čebelarska avtoriteta v Avstriji, pastor Adam Gottlieb Schirach iz Gornjih Lužic. Z odlokom cesarice Marije Terezije je 6. aprila 1770 prvi c. kr. učitelj čebelarstva v Augartnu na Dunaju postal Kranjec Anton Janša. Njegovo delo je obsegalo organizacijo in pospeševanje čebelarstva v avstrijskih deželah s praktičnim poukom in pisanjem strokovnih knjig. Njegovo delovno mesto je bilo v Augartnu, to je bil in je še javni park, ki se nahaja v Leopoldstadtu, drugem okrožju Dunaja v Avstriji. V njem je najstarejši baročni park v mestu, zasajen v francoskem slogu. Spominsko ploščo ob vhodu v park z bakrenim reliefom, na katerem je upodobljen Anton Janša, ki poučuje svoj način čebelarjenja, so ob 200-letnici rojstva Antona Janše leta 1934 odkrili avstrijski čebelarji, ob 200-letnici smrti leta 1973 pa še skupaj s slovenskimi čebelarji.

Anton Janša sodi med ustanovitelje modernega čebelarstva, temelječega na tradiciji okolja, iz katerega je izhajal, in lastnem znanju. Med drugim si je na Dunaju prizadeval za reorganizacijo čebelarstva v dunajski okolici, uvedel je prevozno čebelarstvo na Moravsko polje in čebelarjenje v lesenih panjih ter načrt za ustanovitev čebelarske

družbe v Avstriji. Namesto košev je uvedel lesene kranjiče. Janšev Načrt čebelarke družbe je spodbudil ustanovitev še treh čebelarskih šol v Avstrijski monarhiji, država je zapovedala poučevanje čebelarstva po Janševih vzorih.

Anton Janša je na Dunaju napisal tudi dve temeljni čebelarski knjigi o čebelih rojih in pripomočkah za čebelarjenje. Obe sta bili kasneje večkrat ponatisnjeni in prevedeni v sodobnejši slovenski jezik in v nekatere druge evropske jezike.

Prevod druge Janševe knjige v slovenski jezik, 1792.

Po kratki bolezni je Anton Janša umrl na Dunaju 13. septembra 1773, star 39 let. Datum je zapisan v mrlški knjigi župnije sv. Leopolda. V zapuščinskem spisu je bilo navedenih več panjev, 12 slik, bakrorezi in dvoje irhastih hlač. Vest o smrti velikega čebelarja je bila objavljena v številnih časopisih.

Pred prenovljenim Janševim spominskim čebelnjakom leta 1965. Foto S. Vengar.

Čebelarski muzej v Radovljici hrani številne spominske predmete, ki posredno pričajo o slavnem čebelarju. Večinoma so nastali ob 200-letnici Janševega rojstva leta 1934 in 200-letnici njegove smrti leta 1973 ter ob drugih pomembnejših dogodkih. O Janševem delu pričajo domače in tuje izdaje in ponatise njegovih dveh knjig, ohranjeni v slovenskih in evropskih knjižnicah, arhivski dokumenti, spominska obeležja ter poimenovanja.

Neprecenljiva pa je Janševa nesnovna dediščina, ki jo čebelarji in razni raziskovalci črpajo iz njegovih zapisanih in nezapisanih nauk, ki so bili vedno znova potrjeni v praksi in znanosti. Zato je bil 20. decembra 2017 na sedežu OZN na pobudo slovenskih čebelarjev 20. maj, Janšev rojstni dan, proglašen za svetovni dan čebel.

Današnji Janšev čebelnjak na Breznici je rekonstrukcija čebelnjaka, v katerem je čebelaril Anton Janša. Pravi Janšev čebelnjak je ob njegovi rojstni hiši stal do leta 1877. Takrat so ga podrli in na istem mestu postavili novega. Od prvotnega čebelnjaka so v novega vgradili le hrastov tram. »Najiminitnejša starina brezniške župnije je še danes ob stari Kuharjevi hiši stoječi Anton Janšev čebelnjak, vsaj v zunanji podobi ohranjen, kakor je bil takrat. Ob tem čebelnjaku na klopici je posedal, premišljeval in delal,« je v svoji znameniti brezniški pridigi leta 1912 dejal Tomo Zupan. Za Janšev čebelnjak so v preteklosti skrbeli domači brezniški čebelarji, ki so leta 1965 poskrbeli za temeljito obnovo tega kulturnega spomenika. Ponovno prenovno z ureditvijo dostopa in okolice je čebelnjak doživel leta 2003 pod okriljem Čebelarke zveze Zgornje Gorenjske, nazadnje pa leta 2017. Danes z Janševim čebelnjakom upravlja Zavod za Turizem in kulturo Žirovnica. Leta 2018 so pred njim uredili nove informativne table in novo spominsko ploščo, ki je nadomestila tisto, ki je bila nekoč vzdana na pročelju nove hiše.

Janšev spominski kranjič, 1935. Hrani Čebelarski muzej v Radovljici, foto Miran Kambič.

Ime svojega velikega vzornika nosi tudi domače društvo – Čebelarsko društvo Antona Janše Breznica. Društvo deluje na območju, kjer so se čebelarji prvič poskušali povezati že v 18. stoletju v kratko delujočo nesojeno bratovščino iz leta 1781, konec 19. stoletja pa so tu nastala prva prava čebelarska društva.

Branko Čušin, Ustanovitev čebelarke bratovščine leta 1781, akvarel. Hrani Čebelarski muzej, foto Franci Šivic.

Mag. Tita Porenta, muzejska svetnica
Muzeji radovljiške občine

Valentin Sodja

1947–2023

Med letošnjimi šolskimi počitnicami nas je zapustil naš nekdanji ravnatelj. Poslovili smo se od izjemnega človeka, ki je pustil neizbrisen pečat na naši šoli in v nas samih. Osnovno šolo Žirovnica je vodil dvajset let.

Slovo našega ravnatelja, čigar srce je bilo za šolo, je žalostno in težko, a obenem trenutek, ko se ga spominjamo s pripovedovanjem prijetnih prigod in zanimivosti. Ob tem se počutimo privilegirani in hvaležni, da smo ga imeli med nami, da

smo bili njegovi sodelavci. Deset let po njegovi upokojitvi beseda še vedno večkrat nanese nanj.

Ravnatelj Valentin Sodja je bil več kot le vodja naše šole. Bil je mentor, sodelavec, poln energije, zamisli in zanosa, za katerega ni obstajala besedna zveza »tega se ne da«. Bil je vedrega značaja, odločen in skrben. V pravem trenutku je izbiral prave besede.

Pod njegovim vodstvom je šola postala pravo mesto učenja, raziskovanja in rasti. Vedno je verjel, da je vsak učenec edinstven in lahko razvije svoj talent. Z zaupanjem in vero v naše sposobnosti je tudi nas, sodelavce, spodbujal, da dosežemo več.

Ko je leta 1993, še kot vršilec dolžnosti, prevzel vlogo ravnatelja, je takoj začel razmišljati o izboljšavah. Njegova razmišljanja so pustila sledi v izgradnji vrtca, v prenovljenih in novih prostorih telovadnice, šolske knjižnice, učilnicah, pri izgradnji večnamenske dvorane, preureditvi zunanjih športnih površin, ureditvi prometnih površin, stalnem zagotavljanju kvalitetnih pogojev za delo in pri angažiranju širše skupnosti.

Z Valentinovo predanostjo poklicu je živela tudi njegova družina. Sin Jurij je ob slovesu od očeta šolo označil za njegovo drugo ljubezen: »Tvoja družina smo bili vedno tvoja največja ljubezen in prva skrb. Ne morem pa mimo tvoje druge velike ljubezni, tvoje šole. Šola v najširšem pomenu: učitelji, zaposleni v tajništvu, kuhinji, šolsko okolje in pa seveda otroci, so bili vedno v tvojih mislih in srcu. Tako kot doma si tudi v šoli, najprej na Jesenicah potem pa dolga leta v domači Zabreznici, za vse otroke ustvarjal drugi dom, kjer smo se vsi lahko brezskrbno igrali, veselo učili in kjer je vsak lahko sanjal in posegal po zvezdah svojega življenja.«

Minljivost človeka nas vedno presune. Še nedolgo tega nas je obiskal v šoli, kamor se je vedno rad vračal. Nekaj dni kasneje izvemo, da ga ni več med nami.

Ob neki priložnosti je dejal: *»Ljudje imamo v sebi moč, ki zmore dati življenju najlepšo barvo. Kadar znamo izkoristiti to moč, gradimo prijazno življenje, v katerem je prostor tudi za druge ljudi. Življenje nam ponuja mnoge priložnosti, ob katerih se bogatimo, potrjujemo in iščemo vrednote ...«*

Njegovo delo in dediščina živita še naprej v nas in v duhu naše šole. Ravnatelj, hvala vam za vse.

V imenu sodelavcev Gregor Pungaršek

Spet v šolo

V letošnjem šolskem letu bo šolo obiskovalo 430 učenk in učencev, 51 jih je šolski prag prestopilo prvič. Za vzgojo in izobraževanje v šoli in vrtcu bo skrbelo več kot 80 zaposlenih.

Prvič v 1. razredu

»Spet ta šola,« se nemalokrat sliši ob koncu šolskih počitnic, pa vendar otroci vznemirjeno pričakujejo prvi šolski dan, srečanje s sošolci, spoznavanje novih predmetov in učiteljev. Še posebno tisti, ki se v šolo odpravijo prvič. V Osnovni šoli Žirovnica so 1. septembra pripravili sprejem za 51 prvošolčkov in njihovih staršev. V baletni dvorani so si skupaj ogledali predstavo Muca Copatarica v izvedbi učencev 4. in 5. razreda, se nato poslovili od staršev in s svojimi novimi učiteljicami odšli v razred. Kot so nam zaupali, se veselijo različnih stvari: da se bodo učili, si pomagali, da bodo prijazni do vseh, veselijo se odmorov in veselijo se tudi, da imajo lepe učiteljice. Prav tako so se prvošolčki razveselili delovnih zvezkov, ki so jih prvi dan pričakali na šolskih klopih. Nakup delovnih zvezkov za učence 1., 2. in 3. je kot že nekaj zadnjih let financiralo ministrstvo za šolstvo. Učbenike si učenci vseh razredov brezplačno lahko izposodijo v učbeniškem skladu, nakup delovnih zvezkov za učence od 4. do 9. razreda pa je, poleg ostalih potrebščin za pouk, strošek staršev.

Devetošolci na Stolu

Tudi v letošnjem šolskem letu bodo v skladu z letnim delovnim načrtom pouk v razredih dopolnjevale dejavnosti, kot so ekskurzije, šole v naravi in različni dnevi dejavnosti. Tako so učenci 3. razreda že prvi teden preživeli v šoli v naravi na Kozjaku, za njimi so petošolci v Pineti raziskovali obmorski svet in osmošolci so pri Krnskem jezeru odkrivali lepote gora. Planinskim pohodom je že tradicionalno namenjen tudi jesenski športni dan. V spremstvu učiteljev in vodnikov Planinskega društva Žirovnica se učenci od 1. do 9. razreda podali na primerno zahtevne ture v domači okolici – od vodostana do Stola.

Šola v naravi – 3. razred na Kozjaku

V prvih dneh pouka je posebna skrb veljala varnosti otrok v cestnem prometu, za kar so poskrbeli gasilci, policisti in člani SPV. Vodstvo šole v izogib gneče pred šolo poziva starše, da v čim večji meri spodbudijo otroke, da pridejo v šolo s kolesom, peš ali s skiroji in tako nadaljujejo skozi celotno šolsko leto. Prav tako naprošajo, da starši otroka, ki ga pripeljejo v šolo z osebnim avtomobilom, odložijo na šolski avtobusni postaji.

Kot je ob začetku novega šolskega leta zapisal ravnatelj **OŠ Žirovnica Gregor Pungaršek**: »Naj bo novo šolsko leto varno in uspešno, iskreno, polno osebne rasti in zadovoljstva z malimi stvarmi.«

Nov začetek tudi v vrtcu

1. september je tudi v vrtcu dan za nov začetek. Žirovniški vrtec je prvič obiskalo 49 malčkov. Za uspešno vzgojo je zelo pomembno, da sta vrtec in družina usklajena.

Vrtec pri OŠ Žirovnica skupno obiskuje 176 otrok, razporejenih v devet skupin. Vse skupine so polno zasedene, sprejeti so bili vsi vpisani otroci iz občine Žirovnica.

Miške na sprehodu

Sandra Donoša, vodja vrtca, ob začetku šolskega leta poudarja, da je vzgoja najbolj učinkovita in uspešna, če se vrtec in družina uskladi glede otrokovih razvojnih potreb, kot so hranjenje, spanje in igra ter pričakovanj in zahtev do otroka. »Najtežje v vzgoji je doslednost. Otrok mora iti v svojem razvojnem obdobju skozi določene stopnje razvoja. Predšolsko obdobje traja zelo kratek čas, v katerem se mora otrok naučiti toliko stvari. Vsako obdobje prinaša nekaj novega. Otroci potrebujejo red. Otroci pa seveda čutijo, kdaj smo odrasli trdni pri svojih zahtevah in odločitvah in kdaj omahujemo, se damo pregovoriti, skratka, popustimo pred njihovimi pritiski. Otrok namreč pričakuje od odraslih, da mu določimo meje, obveznosti in naloge, zagovarja dr. Zdenka Zalokar Divjak. Naj za konec navedem še njeno misel iz knjige Otroci, mladostniki, starši: »Otrok je tako kot življenje ena velika skrivnost. Naj vas odkrivanje te skrivnosti navdihuje s srečo.«

Polona Kus

Zdravo v novo šolsko leto

Začelo se je novo šolsko leto in prehod iz poletne sproščenosti počitnic v nove izzive šolske rutine. Za nekatere otroke to predstavlja veselje, pričakovanje, drugi morda doživljajo stisko in zaskrbljenost. Za večino staršev novo šolsko leto pomeni velik izziv z obilico stresa.

Novo šolsko leto je vedno priložnost, da starši skupaj z otroki (mladostniki) prevetrimo družinsko dinamiko in pogledamo, kaj vse lahko izboljšamo oz. tisto, kar je dobro ohranimo, da bo življenje in delovanje nas in našega otroka teklo čim bolj zdravo, zadovoljno in uspešno.

Zagotovo je zdrava in uravnotežena prehrana z obveznim zajtrkom pred šolo osnova za začetek dneva. Ko govorimo o zajtrku, ne govorimo o obilnosti in velikih pripravah vsako jutro, ampak le toliko, da otrok, preden gre v šolo, zaužije lahek obrok z beljakovinami, ogljikovimi hidrati, obogaten naj bo s sadjem ali zelenjavo. Tako bo za nov dan prejel potrebno energijo z ustreznimi hranilnimi snovmi in ne bo posegal po nezdravih prigrizkih. Dobro je tudi razmišljati, da se družina vsaj enkrat dnevno zbere skupaj vsaj ob enem obroku dnevno za čas in prostor skupnega druženja in pogovora.

Izvenšolske dejavnosti naših otrok večinoma zadostijo potrebi po dnevnem gibanju otrok – vsaj eno uro dnevno, toliko da se otrok rahlo zadiha in prepoti. Dovolimo otrokom, da se na dejavnosti odpravijo peš (ali z javnim prevozom), če je le možno. Ne pozabimo, da je gibanje tudi za nas antistres terapija. Hitra hoja, kolo, različne vadbe in rekreacija so balzam za telo vsakega starša. Če je naše popoldne vezano na »taksi službo« otrok na dejavnosti, izkoristimo čakanje za našo telesno dejavnost. S povečanjem uporabe zaslonov (telefoni, tablice, računalniki) je v zadnjih letih pri otrocih in odraslih opaziti znatno povečanje težav s spanjem, simptomi zasvojenosti in okrnjenim funkcioniranjem. Pri uporabi zaslonov je zelo pomemben zgled odraslih otrokom. V prvi triadi strokovnjaki svetujejo, da otroci nimajo lastnega pametnega telefona ali tablice. Tudi sicer je pomembno, da otroke vsakodnevno učimo varne rabe zaslonov in še zlasti pasti, ki jih prinaša splet. Tu je tudi priložnost, da se odrasli zazremo vase. Priporoča se vzpostavitev družinskih pravil uporabe zaslonov, ki naj jih upoštevajo vsi družinski člani.

Spanje je najučinkovitejši način za vsakdanje uravnavanje telesnega in duševnega zdravja v vseh življenjskih obdobjih. Dobre spalne navade in pravilna higiena spanja so izrednega pomena za razvoj možganov, utrjevanje spomina, delovanje imunskega sistema in tudi vseh drugih organskih sistemov. Po priporočilih strokovnjakov je za dober spanec pomembno trajanje (dolžina spanja mora biti prilagojena starosti in potrebam), kontinuiteta (spanje mora biti neprekinjeno in nerazdrobljeno) in globina spanja (le dovolj globok spanec doseže učinek regeneracije). Priporočila za zdravo spanje otroka so: poskrbite, da otrok dovolj spi, s tem da določite njegovi starosti primerno uro uspanja in prebujanja, vzdržujte stalni čas uspanja in prebujanja med tednom in ob vikendih, otroka navadite na ritual pred spanjem, spi naj v udobnih oblačilih, spodbujajte otroka k samostojnemu uspanju, izogibajte se svetli luči pred spanjem zvečer in ponoči, zjutraj bodite čim več izpostavljeni močni dnevni svetlobi, iz otrokove spalnice odstranite vse elektronske naprave, vzdržujte redno uro ustaljenih dnevnih opravil in rednih dnevnih obrokov. Iz otrokove prehrane izločite hrano in pijače, ki vsebujejo kofein, kot so različni sokovi, gazirane pijače, kava in čaji.

Pri mladostnikih strokovnjaki opozarjajo na pomen fiziološkega zamika faz cirkadiane biološke ure in posledično poznejšo zaspanost in uspanje. Spremembe v spanju so v času mladostništva tako v neskladju z zahtevami okolja (na primer neugoden oziroma prezgodnji začetek pouka). Na žalost mladostniki v zgodnjih jutranjih urah delujejo v svoji najnižji točki. Prezgodnje prebujanje jih oropa spanja v fazi REM, tako zaradi prezgodnjega vstajanja ne zadostijo svojih spalnih potreb in s podaljšanim spanjem med vikendi ne nadomestijo

svojih primanjkljajev spanja, temveč zmotijo svojo biološko uro. Kaj lahko storimo starši? Pogovor o pomenu rednega ritma uspanja in izogibanju elektronskim napravam ter izločitev hrane in pijače, ki bi še bolj okrnili spanec (obilni nezdravi obroki ali prigrizki, energijske pijače, gazirane pijače, pravi čaj, kava) je tisto, na kar jih moramo opozarjati vsak dan.

Optimizem in pozitiven pogled na prihodnost je tisto, kar otroci zelo zaznajo pri svojih starših. Opolnomočimo svoje otroke s pogumom, voljo in željo spoprijemanja z izzivi, ki jih prinaša življenje.

Viri:

- <https://niz.si/zivljenjski-slog/spanje/mladostniki-in-spanje/>
- <https://zdaj.net/otrok/solski-otrok/smernice-za-uporabo-zaslonov-v-solah/>
- <https://zdaj.net/info-portal/svetovni-dan-spanja/>
- <https://niz.si/zivljenjski-slog/slovenija-gre-v-solo-2021/>

Ksenija.noc@zd-jesenice.si

Policija svetuje

Poskrbimo za varno šolsko in obšolsko okolje

Policisti ponovno pozivamo vse udeležence v cestnem prometu, naj bodo na cesti, predvsem pa v okolici šol, še posebej previdni, saj je varnost naših otrok in drugih udeležencev odvisna od odgovornega ravnanja nas samih.

Policisti smo pred pričetkom novega šolske leta pregledali prometno ureditev in prometno signalizacijo na šolskih poteh v okolici Osnovne šole in vrtca Žirovnica. Skupaj s člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Žirovnica in prostovoljnimi gasilci PGD Zabreznica in Smokuč smo poskrbeli, da so bili otroci ob pričetku šolskega leta na cestah varni.

Prav tako smo policisti na sprejemu prvošolcev nagovorili starše. Svetovali smo jim, da skupaj z otroki prehodijo šolsko pot, otroke poučijo o varni udeležbi v cestnem prometu in opozorijo na nevarnosti. Predstavili smo jim tudi njihove dolžnosti glede spremstva otrok in prevoza otrok v vozilih. Starši morajo biti

zgod svojim otrokom. Njihovo vsakodnevno ravnanje v prometu je namreč tisto, kar otroci vidijo in kar bodo najverjetneje tudi posnemali. Policisti bomo v oktobru obiskali otroke vrtca in prvih razredov OŠ Žirovnica, skupaj z njimi prehodili del varne šolske poti in ob tem razložili osnove udeležbe v cestnem prometu. Niso pa otroci skrb samo staršev, temveč nas vseh, predvsem pa voznikov. Otroci so ob pričetku šolskega leta še nekoliko pod vtisom počitnic, malo bolj razigrani in s tem posledično tudi nepredvidljivi. Vozniki moramo biti vse leto na njih še posebej pozorni, predvsem pa upoštevati omejitve hitrosti in prilagajati vožnjo stanju vozišča ter gostoti prometa. Tudi policisti bomo vse leto prisotni v okolici šole, kjer bomo pozorni na hojo otrok, odnose voznikov do njih, prevoze otrok, uporabo rutk, kresničk in podobno. Občasno bomo poostreno nadzirali tudi hitrost, uporabo varnostnih pasov, kolesarskih čelad, brezhibnosti vozil ter na tak način poskrbeli za večjo varnost otrok in drugih udeležencev v cestnem prometu.

Bodimo pozorni na stiske in nasilje

Za varno šolsko in obšolsko okolje, kamor spadajo šolske poti, igrišča, športni objekti, prireditveni prostori ter drugi javni kraji, kjer se zadržujejo otroci in mladostniki, si moramo prizadevati vsi skupaj. Staršem, učiteljem, pedagoškim delavcem, športnim trenerjem, zaposlenim v mladinskih organizacijah in vsem, ki pri svojem delu prihajate v stik z otroki in mladostniki, svetujemo, da bodite pozorni na znake, ki bi lahko nakazovali, da je otrok v šolskem, socialnem ali spletnem okolju žrtev medvrstniškega nasilja. Da je v stiski. K prijavi tako ne pozivamo le žrtve, temveč tudi vse tiste, ki so stisko, znake nasilja, nasilje opazili ali mu bili priča. Enako velja za vrstnike in sošolce, ki naj v imenu žrtve poiščejo pomoč, delijo informacijo o stiski vrstnika in mu tako zagotovijo varnost. Saj žrtev včasih ne zmore ali ne zna sama poiskati pomoči.

Želimo, da bi bilo obdobje šolskega leta mirno in varno. Tako na cesti kot v šoli, doma in med različnimi aktivnostmi v prostem času. Uspešno šolsko leto vam želijo policisti PP Jesenice.

*Miroslav Vamberger,
vodja policijskega okoliša Občine Žirovnica*

Polepšajte dan s šopkom rezanega cvetja ali lončnico iz Cvetličnega ateljeja

Na zalogi so tudi zelenjavne sadike

Vabljeni

Žirovnica 59c
M: 041-716-027
E: cvetlicni.atelje@gmail.com

Strokovnjakinja za homeopatijo in tui-na sprostitveno masažo

Home-O-Či

svetovanje o vitalni energiji s.p.

Mojca Legat, mag.pharm.

Termini po dogovoru, možnost darilnih bonov

SLO – tel.: 040 652 611, Zabreznica 36, 4274 Žirovnica

V tem času sem na voljo tudi preko Skype-a, Viber, WhatsApp-a.

Rekordno letovanje v Pinei

Tudi letos smo v DPM Žirovnica uspešno ohranili dolgoletno tradicijo letovanja v Pinei pri Novigradu. Imeli smo rekordno število otrok, in sicer kar 111, zato se je morala naša skupina petnajstih vodičev še posebej dobro organizirati.

Vsak izmed nas ima svojo supermoč!

Za desetdnevno avanturo smo si tokrat za tematiko izbrali super junake in se spremenili v supermane, spidermane, hulke in batmane. V sklopu teme je vsaka skupina izdelala zastavo in jo skupaj s svojimi super močmi predstavila pri večernih aktivnostih. Poleg zastave smo na popoldanskih delavnicah ustvarjali tudi obeske, maske in barvali majice.

Da bi malo potelovadili, smo priredili tudi športne turnirje v košarki, nogometu, floorballu, balinanju in skokih v vodo. V večernih aktivnostih smo pokazali svoje talente na plesih, kupili spominke za družino v mestih ali pa se sprostili ob filmu. V vodi smo ob glasbeni spremljavi z mlajšimi otroki utrdili znanje plavanja, starejšim pa predstavili osnove reševanja iz vode.

Ob dežju smo se za nekaj trenutkov zatekli v hišice, kjer je vsak vodič po svoje zabaval svojo skupino. Prispevki staršev so nam omogočili izdelavo drče iz športnih blazin in polivinila. Tako so otroci imeli priložnost uživati v adrenalinskem spustu po milnati vodi.

Med vodiči so bili tokrat štirje prvič na letovanju, seveda smo posebej za njih pripravili krst.

Po zadnjem plesu smo zjutraj zložili svoje kopalke nazaj v potovalke in se odpravili domov. Tako smo zaključili še eno uspešno DPMŽ-jevo letovanje.

Bor Ravnik

Kostanjev piknik

Da bomo kar se da prijetno zakorakali v jesen, vas člani Društva prijateljev mladine Žirovnica 15. oktobra ob 15. uri vabimo na kostanjev piknik na prireditveni prostor v Završnici. Pogreli se bomo s čajem, do sitega najedli kostanja in se seveda zabavali v dobri družbi! Se vidimo!

Vaš DPM Žirovnica

Glasbena šola Jesenice ima odslej v Žirovnici podružnico

V novo šolsko leto stopamo ponosni, da je dosednji dislocirani oddelék Žirovnica Glasbene šole Jesenice prerasel v podružnico, ki jo bo vodila Barbara Einfalt. Pouk bo še naprej potekal v prostorih osnovne šole, v letošnjem šolskem letu se bo v Žirovnici glasbeno/plesno izobraževalo kar 112 otrok.

Najmlajše bosta v svet glasbe na urah glasbenega vrtca, predšolske glasbene vzgoje in glasbene pripravnice vodili Barbara Einfalt in Urška Odar. Prve plesne korake bodo pod mentorstvom Jerneje Omahen Razpotnik usvajali otroci v baletnem vrtcu in plesni pripravnici. Starejši otroci se bodo v Žirovnici še naprej lahko učili klavirja (pri Juliji Jelovčan), kitare (pri Martini Jerinič), flavte in kljunaste flavte (pri Barbari Einfalt), harmonike (pri Diani Šimbera), violine (pri Nataliji Šimunovič), violončela (pri Arslanu Hamidullinu), kontrabasa (pri Milošu Jovaniću), saksofona (pri Štefani Starcu) in harfe (pri Urški Rihtaršič). Poleg individualnega pouka instrumenta bo za učence potekal tudi pouk nauka o glasbi oz. solfeggia (pri Drejcu Pogačniku). Pouk orkestrrov (kitarskega, godalnega, harmonikarskega, pihalnega in simfoničnega) bodo učenci obiskovali na matični šoli na Jesenicah.

Prvi podružnični nastop bo v torek, 17. oktobra, ob 18.30. Vljudno vabljeni!

Poleg nastopov naših učencev na glasbeni šoli organiziramo tudi brezplačne abonmajske koncerte priznanih glasbenikov. V četrtek, 21. septembra, ob 18.30 bo v dvorani Lorenz nastopila pianistka Ana Poljanšek Žagar in 28. septembra ob 18.30 kvartet Tamino (v zasedbi Luka in Ana Julija Mlejnik Železnik, Nejc Mikolič, Tamara Gombač), ki nam bo predstavil Mozartovo opero Figarova svatba v instrumentalni preobleki. Vabljeni!

Klavdija Jarc Bezljaj

30 let brezniških skavtov

Letošnje skavtsko leto je bilo za nas prav posebno, saj smo praznovali 30 let od ustanovitve našega stega Breznica 1. Zaključili smo ga s skupnim taborom v Koritnici.

Taborni ogenj. Foto Urh Nagode

Že začetek leta smo proslavili s čokoladnimi kroglicami, marca smo organizirali Brezniški srečelov, maja pa smo imeli prireditev, kjer smo obujali spomine na pretekle skavtske dogodivščine. Skavtsko leto smo zaključili z najpomembnejšim dogodkom – skupnim taborom stega.

Od 20. do 23. julija smo taborili v Koritnici blizu Tolmina. Volčiči, izvidniki in popotniki so se preobrazili v šest ljudstev. Z različnimi nalogami in izzivi so nabirali različne surovine, s katerimi so kupovali

vasi in gradili naselja ter ceste, kupovali razvoje in tekmovali s sosednjimi ljudstvi. Bobri so z nabiranjem surovin začeli že na Breznici. S surovinami so si plačali kočijo in voz do Koritnice ter se ostalim pridružili v soboto. V soboto zvečer smo vsi skupaj – bobri, volčiči, izvidniki, popotniki, bratovščina in starši – s pesmijo, plesom in igrami praznovali naš skupni rojstni dan. Nedelja je bila za nekatere naše člane prav poseben dan, saj smo jih z obljubami še uradno sprejeli v naš steg in dobili so prave brezniške rutke. S skupno sveto mašo smo se zahvalili Bogu za vse preživete dogodivščine in vse pustolovščine, ki naš še čakajo.

Vida Leskovar

Postavitev pod skrbništvo – namen, postopek in vloga centra za socialno delo

Skrbništvo je eno izmed področij dela na centrih za socialno delo (CSD). Pojem skrbništva si ljudje običajno tolmačijo napačno. V primeru mladoletnih otrok ljudje pogosto zamenjujejo pojem zaupanja v varstvo in vzgojo s pojmom skrbništvo. Ko se starša otroka razideta, sodišče enemu izmed njiju ali pa obema otroka zaupa v varstvo in vzgojo. Pogovorno pa dostikrat slišimo, da ima starš skrbništvo nad otrokom. Skrbništvo za otroke je namreč institut, namenjen varstvu otrok, kjer starši iz različnih razlogov ne uresničujejo pravic, dolžnosti in obveznosti iz naslova starševske skrbi ali otrok, ki staršev nimajo. Takega otroka sodišče postavi pod skrbništvo in mu imenuje skrbnika, ki izvaja obveznosti, ki sicer tvorijo starševsko skrb, CSD pa delo skrbnika spremlja preko podaje skrbniških poročil.

Posebna oblika skrbništva je t.i. skrbništvo za posebni primer. Namenjeno je varstvu pravic in koristi polnoletnih in mladoletnih oseb. Njegova posebnost je v časovni omejenosti ter zakonski omejitvi glede izvajanja taksativno določenih nalog. Slednje pomeni, da se skrbnika za posebni primer imenuje, kadar je treba zagotoviti pravno varstvo osebam, ki iz različnih razlogov ne morejo same poskrbeti za svoje pravice in koristi in takih oseb ni možno uvrstiti pod skrbništvo za otroke ali pod skrbništvo za odrasle. Skrbnike za posebni primer imenuje sodišče, CSD ali pa organ, pred katerim teče postopek, v katerem je potrebno zavarovati pravice in koristi take osebe. Skrbnika za posebni primer se npr. postavi v primeru, ko gre za odsotno osebo, katere prebivališče ni znano in ki nima zastopnika, neznanemu lastniku premoženja, itd. Po zaključenem opravi mora skrbnik centru za socialno delo podati poročilo o nalogah, ki jih je za varovanja opravil.

Kadar med starši, zakonitimi zastopniki otrok in otroki pride do navzkrižja interesov, CSD ali sodišče otroku imenuje t.i. kolizijskega skrbnika. Ta v določenem postopku zastopa pravice in koristi mladoletnega otroka. Kolizijskega skrbnika je otroku treba imenovati npr. v zapuščinskem postopku, v katerem kot dediča hkrati nastopata otrok in starš. Ker starš v takem postopku zastopa svoje pravice in koristi, ne more hkrati zastopati tudi otroka. Kolizijski skrbnik mora po zaključenem opravi o svojem delu poročati tudi CSD. Enako se v primeru navzkrižja interesov med skrbnikom in varovancem kolizijskega skrbnika imenuje varovancu, ki ga skrbnik zaradi nasprotja interesov v določenem postopku ne more zastopati.

Skrbništvo za odrasle je namenjeno varstvu pravic in koristi polnoletnih oseb. Tudi pri tem institutu prihaja do napačnega tolmačenja. Ljudje, ki skrbijo za svoje bližnje, dostikrat uporabijo besedno zvezo, da so skrbniki takih ljudi. Resda zanje skrbijo, jih negujejo, vendar pa to opravljajo po lastni volji, brez podlage v sklepu, ki bi ga izdalo sodišče. S polnoletnostjo oseba pridobi polno poslovno sposobnost, izjemoma jo lahko v zakonsko določenih primerih pridobi že pred polnoletnostjo. Polnoletna oseba sama skrbi za svoje pravice in ko-

risti, če pa tega zaradi motenj v duševnem razvoju ali težav v duševnem zdravju ali iz drugega razloga, ki vpliva na zmožnost razsojanja, ni zmožna, je taki osebi treba zagotoviti ustrezno pravno varstvo. Po prejšnjem Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je sodišče taki osebi (v celoti ali delno) odvzelo poslovno sposobnost, CSD pa jo je postavil pod skrbništvo in ji imenoval skrbnika.

Odkar je skrbništvo zakonsko urejeno z Družinskim zakonikom, sodišče osebo, ki za zavarovanje pravic in koristi potrebuje pomoč skrbnika, postavi pod skrbništvo, skladno s potrebami varovanja določi nabor skrbniških nalog in skrbnika tudi imenuje. Postopek tako v celoti poteka na sodišču, predlog za pričetek postopka pa lahko podajo svojci, CSD, po uradni dolžnosti sodišče, državni tožilec ter oseba (nasprotni udeleženec), o kateri se bo postopek vodil po pravilih nepravdnega postopka. Sodišče po prejemu predloga najprej preveri njegovo upravičenost ter z njim seznaniti nasprotnega udeleženca. Zatem imenuje izvedenca, ki pregleda zdravstveno dokumentacijo nasprotnega udeleženca ter s slednjim opravi tudi razgovor, čemur sledi izdelava izvedenskega mnenja in podaja odgovorov na vprašanja sodišča. Sodišče tako npr. preverja ali je nasprotni udeleženec sposoben samostojnega rokovanja z denarjem, nastopanja v postopkih pred državnimi organi ... Po prejemu izvedeniškega mnenja sodišče razpiše narok, zasliši nasprotnega udeleženca in predlaganega skrbnika, zatem izda sklep ter ga posreduje vsem udeležencem. Po poteku 30-dnevnega roka za pritožbo sklep postane pravnomočen in skrbnik prične opravljati naloge.

Če je varovanec lastnik nepremičnine, se zaznamba o postavitvi pod skrbništvo, z namenom varovanja varovančevih koristi, vpiše v zemljiško knjigo. V nepravdnem postopku postavitve pod skrbništvo je vselej udeležen tudi CSD. Če je podal predlog, nastopa v omenjenem postopku kot predlagatelj, sicer pa kot zakoniti udeleženec, ki ga sodišče pozove k podaji mnenja o predlagani osebi skrbnika. Potem ko sklep o postavitvi pod skrbništvo postane pravnomočen, CSD opravi popis premoženja varovanja. Slednje poteka tako, da s pomočjo zaprosil pri različnih institucijah zbira podatke o morebitnem lastništvu varovanja, pri čemer se preverja tudi pasivno premoženje. Po pridobitvi omenjenih informacij se opravi popis premoženja varovanja. Popisu prisostvuje skrbnik in tudi varovanec, če je sposoben razumeti namen in posledice popisa. S popisom se premoženje izroči v upravljanje skrbniku. Slednji je dolžan najmanj enkrat letno CSD podati skrbniško poročilo. Če naloge opravlja neustrezno, ga sodišče lahko razreši in imenuje novega skrbnika. Razrešitev lahko predlaga tudi skrbnik sam, vendar mora do imenovanja novega skrbnika opravljati dodeljene naloge. Za skrbnika se, če je mogoče, najprej imenuje varovančevega zakonca/zunajzakonskega partnerja ali sorodnika. Če nihče od imenovanih ni pripravljen prevzeti skrbniške funkcije, ki je prostovoljna in častna, se kandidata išče v socialni mreži varovanja. Če sodišče še vedno ne najde primerne kandidata, za skrbnika imenuje center za socialno delo, ki skrbniške dolžnosti izvaja po pooblaščenih strokovnih delavcih. Sodišče tekom postopka lahko imenuje tudi začasnega skrbnika, ki skrbniške dolžnosti izvaja do končne odločitve sodišča o tem, ali bo nasprotnega udeleženca postavilo pod skrbništvo ali ne.

Pri izvajanju skrbniških dolžnosti je glavno vodilo skrbnika zasledovanje varovančevih koristi. Pri opravljanju dolžnosti mora skrbnik torej vselej delovati v korist varovanja. Če obveznosti opravlja malomarno ali pa samovoljno opušča dolžnosti, mora skrbnik varovancu povrniti povzročeno škodo. Kadar skrbniku, v povezavi z opravljanjem skrbniških dolžnosti, nastanejo stroški, lahko zahteva povračilo le-teh. Za redno poslovanje in upravljanje varovančevega premoženja skrbnik ne potrebuje dovoljenja s strani CSD, zakon pa taksativno določa primere, v katerih skrbnik potrebuje dovoljenje centra. Dovoljenje v obliki izdane odločbe, skrbnik npr. potrebuje, kadar želi odsvojiti ali obremeniti varovančevo premoženje, odtujiti premičnine večje

vrednosti, se odpovedati dediščini ali volilu ter v drugih zakonsko določenih primerih. Če se na varovančevi strani spremenijo okoliščine, ki so obstajale v času odločanja glede postavitve pod skrbništvo, sodišče odloča o spremembi obsega skrbnikovih obveznosti ali celo o morebitnem prenehanju skrbništva.

Na Centru za socialno delo Gorenjska, Enoti Jesenice, se je v zadnjih letih občutno povečalo število spremljanja in izvajanja skrbništev za odrasle, upadlo pa je število spremljanj skrbništev za posebni primer. Razlog za upad spremljanja slednjih tiči v uveljavitvi Družinskega zakonika, po katerem se osebi, ki izpolnjuje pogoje za postavitev pod splošno skrbništvo, ne more več imenovati skrbnika za posebni primer, kot je bilo to mogoče po prejšnji zakonodaji.

Nina Zupančič Vrhovec, mag. prava

Telovadba na 1181 m nadmorske višine

Članice skupine Jutranja telovadba smo našo vsakdanjo vadbo nadgradile z izletom na Valvasor.

10. julija 2023 smo se v jutranjem času s traktorjem odpeljali v Završnico in naprej proti Valvasorjevemu domu. Tokrat v družbi nismo bile samo dekleta. Za krmilom je sedel »glavnik«¹ voznik Janko Vidic, spremljala pa sta nas predsednik društva Zdravko Malnar in »nujna medicinska pomoč v osebem vozilu«² – Igor Čarni, da je bilo vse, kot mora biti.

Jutranja telovadba v naravi. Foto Zdravko Malnar

V prečudoviti naravi obsijani s sončnimi žarki smo članice skupine na svežem gorskem zraku izvedle telovadne vaje. Prijetno druženje smo nadaljevali ob odlični hrani, ki jo je pripravilo osebje z oskrbnikom Valvasorjevega doma pod Stolom, Janezom Mužanom. Potem smo krenili na Zabreško planino, kjer nam je gostoljubje izkazal oskrbnik planine Marko Pavlenč. V popoldanskem času smo malce peš malce z vozom prispeli domov.

Vožnja z vozom je bila nepozabna in čustvena, dekleta v modrih majicah smo požele pristrčne pozdrave mimoidočih. Članice skupine Jutranja telovadba se zahvaljujemo fantom, ki so se ta dan z nami družili in nam pomagali izpeljati lep dan.

Veselimo se ponovnih srečanj in vabljeni na našo jutranjo telovadbo. Hej, pridružite se nam! Vsako jutro od ponedeljka do petka ob 7.30 za Gostiščem Osvald na Selu.

Tatjana Vidic

Voščili smo

Julija in avgusta smo poslali 14 voščilnic našim članicam in članom ob praznovanju rojstnega dne.

V Žirovnici smo vodja socialnega programa Neža Pernuš, prostovoljka Magda Žemlja in predsednik Zdravko Malnar, obiskali Malči Štern za 91. rojstni dan, Neža Pernuš in Zdravko Malnar pa Terezijo Zupan za 90. rojstni dan. Obema smo ob osebem prazniku izrekli čestitke ter ju simbolično obdarili.

Na obisku pri Tereziji Zupan

Vsem še enkrat iskrene čestitke in hvala za prijetno druženje.

V jesenskem času načrtujemo še dve merjenji holesterola, krvnega tlaka in sladkorja, in sicer v ponedeljek 9. oktobra in 6. novembra. Vabljeni!

*Neža Pernuš
Foto Zdravko Malnar*

Aktivnosti Ljudske univerze Jesenice

V Ljudski univerzi Jesenice smo v poletnih mesecih izvedli delavnice na temo trajnostnega upravljanja z vodo in Poletno šolo. Oktobra vabimo na delavnice Večgeneracijska centra LUJ, ki bodo potekale v Osnovni šoli Žirovnica in Čopovi rojstni hiši.

Osnovnošolci na delavnicah o trajnostnem ravnanju z vodo

Na medgeneracijsko obarvanih delavnicah v okviru študijskega krožka »Varuj vodo za lepši jutri«³ so sodelovali osnovnošolci iz občin Jesenice, Žirovnica in Kranjska Gora. Ob podpori mentoric so raziskovali, kako lahko pripomoremo k ohranjanju vodnih virov in skrbi za okolje. Nastal je tudi video prispevek, v katerem sporočamo, da so majhni koraki ključnega pomena za ustvarjanje boljše prihodnosti

za naše okolje. Video si lahko ogledate na spletni strani LUJ v rubriki Splošno izobraževanje.

Zadnji teden počitnic je na OŠ Žirovnica potekala Poletna šola za otroke od 1. do 4. razreda. Na kreativnih delavnicah so otroci izdelovali čudovite izdelke iz materialov, ki jih imamo vsi doma. Posebno veselje so izzvale aktivnosti na prostem ter socialne in miselne igre, deževno dopoldne pa smo preživeli v PGD Zabreznica, kjer sta nam gasilca prikazala veliko uporabnih trikov, ki nam lahko pomagajo v primeru nezgode, požara in drugih nesreč. Otroci so domov odšli z novimi znanji, spoznanji, prijateljstvi, veščinami in polni sveže radovednosti. Hvala staršem in otrokom, da ste bili del te naše dogodivščine.

V okviru Večgeneracijskega centra v občini Žirovnica v jesenskem času pripravljamo delavnice o prehranskih navadah, delavnice kvačkanja in tečaj filigranije. Natančen urnik delavnic najdete v koledarju prireditev, termini delavnic o prehranskih navadah pa bodo objavljeni naknadno. Za redno obveščanje o brezplačnih izobraževalnih aktivnostih Večgeneracijskega centra se lahko naročite na četrtkove novice in aktualne informacije boste vsak teden prejeli po elektronski pošti. Za dodatne informacije pokličite Leo ali Nives na telefonsko številko 051 363 319 ali pišite na lea.mozetic@lu-jesenice.net ali na vgc@lu-jesenice.net.

Lea Mozetič

Pohod Društva prijateljev konj Višnja Gora 2023

Konjeniki KK Stol so se tudi letos udeležili tradicionalnega pohoda po okolici Višnje Gore.

28 vpreg, 2 jahača, skupaj 160 konjenikov v Višnji Gori

Zgodnji jutranji odhod z domače Gorenjske z dvovpregama Janka Vidica in Valentina Zupana je bil kot vedno poseben izziv, saj je potrebno na pot z živilsko prikolico pripraviti konje, ki tehtajo od 500 do 700 kg vsak, poleg tega pa je potrebno še dodatno vozilo s prikolico, ki prepelje zapravljičev in vso opremo za konje in udeležence. Šoferji in sopotniki imajo ob takih priložnostih kar nekaj logističnih nalog. Pa so vse morebitne tegobe poplačane, ko se zbere 28 vpreg, jahači, skupno 160 prešerno razporejenih ljudi s harmonikami na zajtrku pred štartom pohoda. Domačine v teh koncih le težka vidiš mrkih obrazov, ob takih priložnostih pa dobri volji in pesmi ni videti konca.

Na več deset kilometrski pohod med griči gor in dol je povorka krenila dobro okrepčana, kljub temu je po sledeh kopit ves čas vozil kombi z ohlajeno pijačo, na postankih so domačini na svojih domovih poskrbeli za tople in prijazen sprejem, ob pozno popoldanskem povratku pa je sledila še večerna pojedina in veselica. Gorenjska odprava se je v svoje štale vrnila že krepko v noč. Pa so bili prvi, ki so zapustili veselo dogajanje. Za vabilo, odlično organizacijo in tople sprejem se članom Društva prijateljev konj Višnja Gora iskreno zahvaljujemo.

Romanje na Brezje

Na sv. Roka dan Konjeniški klub Stol tradicionalno organizira Romanje na Brezje.

Prijetna pot v dobri družbi

V sredo, 16. avgusta zjutraj, so se člani KK Stol ter ljubitelji konj iz domače občine in pobratenih klubov zbrali na konjeniški parceli na Breznici. Čeprav je večina po štirih dela prostih dneh morala zopet v službe, se je okoli 50 srečnejšev v lepem jutru po blagoslovu domačega župnika gospoda Mauka in uvodnem pozdravu predsednika KK Stol Leopolda Zupana podalo na pot z lojtrnikom, zapravljički ali v sedlu na Brezje. Tudi v tem primeru drži, da je ob dobri družbi bolj prijetna pot kot cilj sam, čeravno breznjanski blagoslov dokazano veliko zaleže. Opoldansko zvonjenje zvonov bazilike Marije Pomagaj je konjenike pognalo nazaj na konje ter proti domu, kjer se je druženje nadaljevalo v seniku ob dobri hrani, pijači in prijateljski debati. Vzdušja ni pokvarila niti popoldanska ploha. Mogoče pa je s tem svoj žegn dodal še »ta zgornj«. Da bo držalo kot pribito.

*Meta Zupan
Foto Ferdo Kikelj*

Poletje v PGD Zabreznica

Člani PGD Zabreznica v poletnih mesecih udeležili praznovanja ob 140-letnici delovanja pobratenega gasilskega društva DVD Lipik iz Hrvaške. Ob tej priložnosti smo jim izročili zložljivo pagodo, skupni prispevek gasilcev in Občine Žirovnica. Praznovali so tudi jeseniški prostovoljni gasilci, in sicer 130 let delovanja. Njihov jubilej smo počastili s sodelovanjem na paradi skozi Jesenice.

Ob poplavih v začetku avgusta smo posredovali v domači občini in pomoč nudili tudi v Begunjah, Mozirju in Črni na Koroškem. 19. julija smo imeli intervencijo na Bregu, kjer je močan veter v neurju odnašal strešnike. Posredovali smo na več kot desetih objektih. Pogasili smo tudi požar v stanovanjski hiši v Smokuču.

Posredovanje na Bregu

Posredovali smo na več kot desetih objektih. Pogasili smo tudi požar v stanovanjski hiši v Smokuču.

Klemen Rev

Namesto srečanja donacija

Na veliki šmaren, 15. avgusta, se na Zabreški planini tradicionalno sestane nemo vaščani Zabreznice in Sela. Letošnje srečanje pri pastirju Marku je odpadlo, organizatorji, člani Agrarne skupnosti Zabreznica-Selo, pa smo sredstva namenjena srečanju, donirali občanu, ki je moral zaradi ujme začasno zapustiti svoj dom.

AS Zabreznica-Selo

Naša močerada

Tako planinski močerad (*Salamandra atra*) kot navadni (*Salamandra atra*) sta aktivna predvsem kadar dežuje. Njune ostale skupne lastnosti so strupene žleze, predstavniki obeh vrst se prehranjujejo z nevretenčarji, največ s polži, deževniki in žuželkami. Tako kot tudi druge repate dvoživke imajo močeradi neverjetno veliko sposobnost obnavljanja tkiv v okončinah in notranjih organih.

Planinski močerad. Po dežju lahko opazujemo več deset planinskih močeradov na enem področju.

Planinski ali črni močerad je dolg le od 9 do 16 centimetrov. Za velikimi očmi ima dve izraziti veliki zaušesni žlezi. Živijo na nadmorski višini od 600 do 2200 metrov, razširjeni so v Alpah, v Karavankah pa so redki. Planinski močerad je zelo dobro prilagojen na visokogorje: zaradi temne barve se na soncu hitro ogreje, živorodnost pa mu omogoča, da so na kopno odloženi od 4 do 6 centimetrov veliki mladčki sposobni takoj samostojno živeti. Po spomladanskem parjenju samica nosi do 60 jajčec v telesu. Iz njih se

Navadni močerad. Na zaušesni lisi ima navadni močerad številne pore, skozi nje izloči strup salamandarin, ki ga dobro ščiti pred plenilci.

izležejo ličinke. Nosečnost traja 2 leti. V dveh jajcevodih se dokončno razvije le po en mladič, saj sta med svojim razvojem požrla ostale ličinke.

Pogost navadni močerad ima po telesu značilne rumene opozorilne lise. Vzorec teh je osebno značilen in osebek lahko prepoznavamo več let. Odrasla žival doseže dolžino do 20 centimetrov. Življenjski prostor navadnih močeradov so listnati in mešani gozdovi. Po parjenju se jajčeca več kot pol leta razvijajo v telesu samice, nato pa ličinke izleže v tolmune potokov.

Kljub opozorilnim barvam so znani primeri, ko je močerada ugriznil pes in zelo hitro poginil. Močerad iz žlez izloči strup, ki že v zelo majhnih količinah prizadene živčni sistem. Pri psu povzroči nemir, tresenje, pospešeno dihanje in penasto slinjenje. Pozneje nastopi težko dihanje in močni mišični krči. Prva pomoč je spiranje ustne votline z vodo. Najbolje pa je psa preizkusiti, kako se obnaša, ko zazna močerada. Na povodcu ga pripeljemo do njega in če se pes začne zanimati za nevarno dvoživko, sunkovito potegnemo povodec in ga odpeljemo stran. Vajo večkrat ponovimo, da mu »dopovemo«, naj ga pusti na miru.

Besedilo in foto Boris Kozinc

Mijini recepti

Čokoladni kolač z višnjami

Potrebujemo lonček prostornine 200 ml:

- 1 lonček ostre moke
- 1 lonček sladkorja
- 1 lonček jogurta
- 1 lonček višenj iz kompota
- 1/2 lončka olja
- 1 vanilin sladkor
- 2 žlici kakava
- 1 žlička pecilnega praška

Vse sestavine zmešamo v mešalniku, na koncu vmešamo še višnje in pečemo pri 180 °C približno 40 minut. Medtem pripravimo čokoladni preliv iz: 100 g čokolade, 100 g masla, 15 g kakava v prahu in 1 dcl mleka. Ob stalnem mešanju ga segrevamo, dokler se vse sestavine ne povežejo v gladek čokoladni preliv.

Vroč biskvit na več mestih prebodemo z vilicami, da čokoladni preliv steče tudi v notranjost biskvita.

Razrežemo dobro ohlajenega.

BAR & PIZZERIA

barpizzeriaajdna
 Bar & Pizzeria Ajdna
 040 791 876

**Od jutranje kave do
slastnih burgerjev**
 Kuhinja obratuje vsak dan
 od 18h do 22h

29. izlet KK Završnica

Pred-jubilejni 29. izlet KK Završnica smo začeli na Notranjskem, se prek Nanosa spuštali v Vipavsko dolino, nadaljevali na Kras in še čez, vse do morja. Priprave so bile zaznamovane z vremenskimi ujami, ki so uničile nekaj obetavnih makadamskih odsekov in enoslednic. A se je spet izkazalo, da za odlično pripravljene in zagnane kolesarje ni ovir.

Pliskovica na Krasu

Začeli smo v Postojni, čez notranjske gričke odvijugali do znamenitega Erazmovega roparskega gradu in v zloženem senčnem vzponu nadaljevali proti Nanosu. Ekstremisti se spotoma niso mogli upreti deloma strmemu a razglednemu vzponu do Vojkove koč.

Spust v Podnanos je bil atraktiven, zavore so prestale prvi preizkus. Kras nas je pričakal s prijetno poletno osvežitvijo v Štanjelu. Namestili smo se v mladinskem hotelu v Pliskovici. Večerjo smo zašpilili s tradicionalnimi dobrotami na bližnjem kmečkem turizmu.

Naslednji dan smo obkrožili Kras. Pot je vodila skozi stare kraške vasi in vinograde, skozi gmajne in travnike. Ne oziraje se na prah in vročino smo si na Trstelju, vrhu Krasa, privoščili lep razgled in priganan počitek. Nadaljevali smo skozi žalostno požgano gmajno do pomnika braniteljem slovenske zemlje na Cerju. Ostro kamenje je terjalo svoj davek, v treh dneh smo krpali 10 defektov.

Drug za drugim med vinogradi ...

Vrhunec drugega dne je svečana iniciacija novincev s šlahom in priložnostnim kulturno-umetniškimi vložki. V dodatnem sporedu je naš šampion skorajda izničil očitno prednost domačega terena in ob bučni podpori prisotne publike v napeti borbi za las zgrešil naslov vsekraškega prvaka v balinanju. Več sreče prihodnjič.

Zadnji dan smo si pogledali primorski del Krasa. Osvežili smo se v morju, nekateri so si spotoma ogledali celoten tok najkrajše kraške reke Timave in Devin. Nadaljevali smo po stranskih poteh skozi naselja domače zvenceh imen. Na Repnu smo se povzpeli do taborne cerkve, od koder oko v daljavi že uzre cilj izleta v Dutovljah.

Organizacijski komite se zahvaljuje Daretu, brez katerega bi bili med potjo bolj žejni kot siti, novincem za potrpežljivost in razumevanje ter nenazadnje prav vsem udeležencem za dobro voljo in pomoč v kuhinji. Se vidimo naslednje leto.

Sam da se gon!

Nataša, Mateja, Primož, Blaž, foto Miran

Žirovnica ponovno gostila Julian Alps Trail Run

Največji trail tekaški dogodek v Sloveniji, ki je potekal od 8. do 10. septembra, je znova obiskal Žirovnico. S štartnega mesta pred Osnovno šolo Žirovnica se je na 60-kilometrsko razdaljo teka v naravi podalo kar 700 tekačev.

Julian Alps Trail Run je del svetovne serije trail tekov – UTMB World Series, ki združuje 35 najlepših tovrstnih tekaških prireditev po celem svetu. Povezuje Kobarid, Radovljico, Žirovnico in Kranjsko Goro, ki je tudi osrednje prizorišče dogodka. Tekmovalci lahko izbirajo med šestimi različnimi razdaljami: 10, 15, 25, 60, 100 in 170 km z različnimi štartnimi mesti in skupnim ciljem v Kranjski Gori.

Štart pred Osnovno šolo Žirovnica

Končna številka prijav Julian Alps Trail Run 2023 je dosegla skoraj 2500 tekačev iz več kot 60 držav sveta in vseh celin z izjemo Antarktike. Poleg tekačev se je ob trasah in v cilju zbralo še enkrat toliko spremljevalcev, ki so spremljali zlasti tekače na daljših razdaljah.

V Žirovnici je potekal štart 60-kilometrsk razdalje, poleg tega je bila v Osnovni šoli Žirovnica postaja za tekače na 100- in 170-kilometrski progi. Postanku oz. štartu v Žirovnici je sledil najzahtevnejši del traila – vzpon do Prešernove koč na Stolu.

Na Stolu – najvišji toči trase. Foto Miran Dolar

Pomembno vlogo na takšnem dogodku imajo seveda tudi navijači in podporniki. Hvala vsem, ki ste navijali ob trasah oziroma na prireditvi sodelovali kot prostovoljci. Z vašo podporo takšna prireditve dobi pravo dušo in srce. Soorganizator prireditve v Žirovnici je bil Zavod za turizem in kulturo Žirovnica.

Luka Hren

XCC Sor'ca in državno prvenstvo DH Sor'ca tudi s pomočjo KK Završnica

V letošnjem letu se nam žal ni uspelo dogovoriti za tekmo v dolini Završnice, temu je botrovalo več različnih razlogov, smo moči združili s klubom MTB Železniki. Tekmi, izpeljani 8. in 9. julija na Soriški planini, sta šteli tudi za slovenski pokal.

Juš Ažman, 2. mesto (U17)

V MTB Železniki vsako leto tradicionalno organizirajo tekmo v spustu z gorskimi kolesi, v letošnjem letu pa smo s skupnimi močmi na Soriški planini izpeljali še tako imenovani kratki kros, ki je dokaj nova disciplina v gorsko kolesarskem svetu. Tako je bila v soboto, 8. julija, na programu tekma v kratkem krosu ali XCC, dan kasneje pa spust za državno prvenstvo. Le-ta na kratko izgleda takole: kratek krog dolžine okrog enega kilometra, ne preveč tehnično naravnani po različnih podlagah z ne preveč višinske razlike na krog. Tekma je v najboljših kategorijah dolga vsega dobrih 20 minut. Tako je krog na Soriški planini nastal po zimski tekaški stezi in okoliških poteh, v številkah 1,1 kilometer s 40 metri višinske razlike. Proga je bila zelo hitra, vendar ne enostavna. Zahtevala je kar nekaj prostovoljnih ur dela, za kar se seveda vsem članom kluba kot tudi ostalim še posebej zahvaljujem. Tekma je bila izpeljana vrhunsko. Česar se lotimo, navedno izpeljemo z odliko, kar so potrdile tudi pohvale sodelujočih. Na koncu smo bili veseli tudi zaradi dobre udeležbe in rezultatov KK Završnica. Naj omenim le nekaj najboljših. Zmago za KK Završnica so na XCC Sor'ca osvojili Tit Ravnihar (U11), Pina Šiler (U15) ter Primož Ravnihar (veterani 3) in drugo mesto Ema Korošec Janušič (U11) in Ted Ravnihar (U9). Kaj nas čaka v naslednjem letu, ne moremo obljubiti, vemo pa da je bila tekma res super in da s(m) o vsi neverjetno uživali tako v dirkanju kot v organizaciji XCC Sor'ca.

Tit Ravnihar, 1. mesto (U11)

Tisti najbolj zagnani smo naslednji dan pomagali še domačemu MTB Železniki klubu pri izpeljavi DP DH Sor'ca. Proga kot sam dogodek je vsako leto ena najboljše organiziranih tekem v Sloveniji. Proga z imenom Žwau nikoli ne razočara in tudi letos je postregla z vsemi možnimi scenariji. Od kar zahtevnih padcev do norih časov ter napetosti do samega konca. Tudi tokrat zahvala vsem članom kluba, ki ste svoj prosti čas namenili še za to dirko in kakor koli pristopili na pomoč. Iz MTB Železniki in od drugod smo dobili

veliko pozitivnih odzivov. Tudi na nedeljski tekmi smo imeli na štartu predstavnike v barvah KK Završnica. Žal se je grdo poškodoval naš član Anže Kofjač. Urgentno so ga odpeljali v klinični center, kjer je par dni ostal na opazovanju. Padel je tik pred ciljem in kljub padcu osvojil 5. mesto. Njegov klubski kolega Juš Ažman (U17) je dosegel odlično 2. mesto in pokazal da smo v KK Završnica hitri tudi v kraljevski disciplini gorskega kolesarstva.

Če potegnem črto, super vikend, prijetni ljudje, super vreme ter nepozabne lepote na Soriški planini so omogočile tako imenovani dvojni program dirkanja, kar je v Sloveniji po svoje tudi nekaj novega in KK Završnica je bila zraven.

Žiga Blatnik

Poletje v SSD Stol Žirovnica

Za nami je vremensko pestro poletje. Vstopili smo v september z željo, da nam bo vreme bolj naklonjeno, da bomo lahko izpeljali predvidene treninge in se dobro pripravili na bližajoče se tekme v nadaljevanju poletne sezone.

Tudi letos so člani starejših dveh skupin odšli na priprave v skakalni center v Zakopanih. Kljub temu, da jim je nekoliko ponagajalo vreme, so se vrnili polni energije, novih moči in izkušenj za nadaljevanje poletne sezone v jesenskem času. Zaradi vremenskih razmer so opravili nekaj skokov manj, zato pa so več časa namenili različnim vajam in športnim aktivnostim za razvijanje gibljivosti in koordinacije v prepotrebni motoričnih sposobnostih. Prosti čas je bil namenjen druženju ob različnih igrah.

Na pripravih v Zakopanih

Vreme ni prizaneslo niti našemu skakalnemu centru v Glenci. Avgustovsko deževje je povzročilo nekaj škode na skakalnih objektih, zato smo starši in trenerji združili moči in odpravili nastalo škodo, da naši najmlajši lahko nemoteno nadaljujejo s treningi na domačih skakalnicah.

Naši najstarejši skakalci so se v poletnih mesecih udeležili tekme za pokal Argeta v Kranju. Med mladinci do 18 let je Ambrož Peter nel osvojil 21. mesto in med mladinci do 20 let Nik Heberle 8. mesto, Aljaž Zupan 9. mesto in Maj Pagon 16. mesto. Čestitamo!

Vabljeni, da dogajanju v klubu spremljate tudi na naši facebook strani.

Vpis novih članov

Vabljeni vsi otroci od 6. do 9. leta starosti, ki vas zanimajo smučarski skoki, da se nam pridružite ob ponedeljkih, sredah in petkih med 18.00 in 20.00 v našem skakalnem centru v Glenci. Za več informacij pokličite Matica Lotriča – 040 647 567. Veseli bomo vašega prihoda. Se vidimo!

Urška Šimnic Novak, SSD Stol Žirovnica

Gibanje in pravilno dihanje krepita zdravje

Današnji način življenja od nas zahteva veliko energije. Če je ne obnavljamo, se pojavi izčrpanost in posledično težave z zdravjem. Medicinska stroka ugotavlja, da kar 80 odstotkov ljudi ne diha pravilno.

Ker je dihanje osnovna hrana našega telesa, ima nepravilno dihanje na zdravje velik vpliv. Pravilno dihanje je najbolj pomembno za naše zdravje, vendar mu posvečamo najmanj pozornosti. V kombinaciji z redno telesno aktivnostjo ohranjamo zdravje, izboljšujemo počutje in si večamo raven energije. Jesen je pravi čas, da se umirimo, globoko vdihnemo in z izdihom sprejmemo odločitev, da le mi lahko naredimo nekaj za svoje zdravje.

Atis Mei, inštruktorica v društvu za ravnesje telesa in duha – Sončno srce

Nirvana®
Ultimate Body & Mind System

Dihanje je najpomembnejše v našem življenju. Nirvana Fitnes pa je učinkovita vadba dihanja in krepitev telesa za vse generacije.

Predstavitve in vpis novih članov bo 20. 9. 2023, ob 20. uri, v telovadnici vrtca v Žirovnici.

Vljudno vabljeni.

Najboljša odločitev, ki jo lahko sprejmete za svoje zdravje.

Pridruži se vadbi Nirvane.

Informacije: 040 200 212

SONČNO SRCE, DRUŠTVO ZA RAVNOVESJE TELESJA IN DUHA

Odbojka – Vabilo

Članice ekipe rekreativnih odbojkaric, ki igramo v dvorani TVD Partizan Žirovnica, vabimo dekleta, žene in babice, da se nam pridružijo. Dobimo se vsak četrtek, naša vadba in obenem prijetno druženje poteka od 20.30 do 21.30.

Vabljeni!

DEKLETA IN FANTJE STAREJŠI OD 6 LET
vabljeni v
ŠPORTNO DRUŠTVO ZELENCI KRANJSKA GORA

FLOORBALL

Lokacija: Mojstrana
Selekcije: U10, U12, U14, U17, U19, ČLANI
Tekmovanje: državno prvenstvo Slovenije, 1. liga
Obdobje: od septembra do junija
Informacije: Roland Brajič, 070/830-150 ali roland.brajic@gmail.com

FOREVER

ŠPORTNO DRUŠTVO ZELENCI
KRANJSKA GORA

Odbojkarji z novimi močmi

Konec avgusta so se odbojkarji OK Žirovnica pripravljali za novo tekmovalno sezono na tradicionalnem taboru v Pineti. Poudarek priprav pred začetkom vadbe v dvorani je bil na pridobivanju telesnih sposobnosti.

Za novo tekmovalno sezono je prišlo tudi do korenitih kadrovskih sprememb. Dosedanjega predsednika sekcije Marka Možina je zamenjal Žan Beravs. Po zaključku uspešne tekmovalne poti se je odločil, da poskusi

Skupina starejših dečkov v Pineti

kraju, ki mu je dal največ odbojarskega znanja v otroštvu, nekaj tudi povrniti. Trener starejših dečkov bo Jan Maček, za koordinacijo moškega dela priprav in tekmovanj bo skrbel Mark Blagne, za ženski del pa Žiga Peljhan. Vsi so še vedno dobri in izkušeni igralci, tako so se odločili da se bo ponovno formirala tudi članska moška ekipa in zato vabijo vse zainteresirane, da se jim pridružijo. Vse ženske ekipe od mlajših deklic do članic bo trenirala Jovana Janjič, ki se je že uspešno uveljavila doma in v tujini.

Med poletjem se je klub združil z Blejskim in verjamejo, da bodo v prihodnje skupaj dosegali vidne uspehe.

Boris Kozinc

KMETIJA PRNIKAR

Iz Triglavskega narodnega parka

STROJNI, KLASIČNI POSEK
IN SPRAVILO LESA
PRODAJA DRV
ČIŠČENJE ZARAŠČENIH POVRŠIN
040 811 681

Vadbe TVD Partizan Žirovnica v sezoni 2023/24

Predšolska vadba v telovadnici TVD Partizan Žirovnica

Začetna skupina (2–3 leta)

Ponedeljek, 16.00–17.30, začetek vadbe 25. 9. 2023 ob 16.00

Nadaljevalna skupina (4–6 let)

Ponedeljek 17.30–19.00, začetek vadbe 25. 9. 2023 ob 17.30

Potrebna oprema: športna oblačila (trenirka, pajkice, kratka majica), športna obutev in flaška za pijačo

Cena: glede na prisotnost, 5 EUR na vadbo

Prvi teden bo vadba brezplačna. Vadba poteka brez staršev. Pri najmlajših vaditelj presodi primernost otroka za obiskovanje vadbe glede na razvojno stopnjo.

Info: Prijavnice dobite in oddate pri vaditelju na vadbi. Dodatne informacije: Facebook profil TVD Partizan Žirovnica, e-mail timy.rajgelj@gmail.com in 041 489 490 (Timotej Rajgelj).

Odbojka v Dvorani pod Stolom

Začetniki – dečki in deklice (3. razred in starejši)

Sreda, 15.30–17.00 in petek, 14.30–16.00

Začetek vadbe: sreda, 6. 9. 2023 ob 15.30

Cena: mesečna vadmna 40 EUR

Info: Prijavnice dobite in oddate pri vaditelju na vadbi. Dodatne informacije: Facebook profil Odbojarski klub Žirovnica, okzirovnica@gmail.com, 040 852 884 (Žan Beravs).

Gimnastika – akrobatika v Dvorani pod Stolom

Učenke in učenci od 1. do 9. razreda

Ponedeljek, 14.30–16.00

Četrtek, 14.00–15.30

Cena: mesečna vadmna 20 EUR

Začetek vadbe: Ponedeljek, 18. 9. 2023 ob 14.30

Info: Prijavnice dobite in oddate pri vaditelju na vadbi.

Dodatne informacije: Facebook profil TVD Partizan Žirovnica, 041 579 426 (Venco Zašev).

Plezanje v Dvorani pod Stolom

Plezalni vrtec (otroci 1. razred)

Sreda, 14.30–16.00, cena 25 EUR/mesec

Mlajši (otroci 2.–4. razred)

Sreda in petek, 16.00–17.30, cena 40 EUR/mesec

Starejši (otroci 5.–9. razred)

Sreda in petek, 17.30–19.00, cena 40 EUR/mesec

Rekreativno plezanje (srednješolci in starejši)

Torek, 20.00–22.00 in petek, 20.30–22.00

Cena: 7 EUR/obisk oz. 35 EUR/mesec

Začetek vadbe za stare člane

Mlajši: sreda, 13. 9. 2023 ob 16.00

Starejši: sreda, 13. 9. 2023 ob 17.30

Rekreativno plezanje: torek, 12. 9. 2023 ob 20.00

Sprejem novih članov

Izključno po e-pošti. O sprejemu vas glede na razpoložljivost obvestimo po e-pošti.

Plezalni vrtec: sreda, 20. 9. 2023

Mlajši: sreda, 20. 9. 2023 ob 16.00

Starejši: sreda, 20. 9. 2023 ob 17.30

Info: Prijavnice dobite in oddate pri vaditelju na vadbi. Dodatne informacije: Facebook profil PK Žirovnica, pkzirovnica@gmail.com, 041 489 490 (Timotej Rajgelj), 041 874 593 (Denis Ipavec)

Valvasorjev dom pod Stolom

Odprto vsak dan od 8^h do 21^h

SLASTNA PONUDBA DOMAČIH DOBROT

iz našega lonca in peči

SPREJEMAMO ZAKLJUČENE DRUŽBE

- mesne jedi
- štruklji, žganci...
- enolončnice
- domače sladice
- domač kruh

T: 031 645 196 • **E:** janez.muzan@gmail.com **f** Valvasorjev dom pod Stolom

						AVTOR: BOŠTJAN OVSENEK	IMPULZIV- NOST	EVROPSKI NAČIN ŽIV- LJENJA IN MIŠLJENJA	PALICA ZA ČIŠČENJE PLUGA, RATKA	FRANCE ONIC	MOGULSKI VLADAR INDIJE	OVRATA RUTA	PREBI- VALEC IRAKA	KOMPRE- SIJA	KRAJ MED POREČEM IN NOVI- GRADOM V ISTRI
						PRISTAŠ NEO- FAŠIZMA									
						ZEMLJEVID PRIREJEN ZA SOFERJE									
						PREBI- VALEC GRČIJE			GRAD NA ŠKOTSKEM ANGLESKI NAR. JUNAK HOOD						
						NAJDALJŠA REKA FRANCIJE				4. IN 19. ČRKA VULKAN NA HAVAJIH (MAUNA)		SIMFONIJA NIKOLAJA RIMSKEGA- KORSAKOVA			
						OTO PESTNER OZNAKA ZA TEMPELJ NA TAJSKEM		NASELJE V SUHI KRAJINI ANTIČNO PREROČISČE							
									BIBLIJSKI OČAK PIJAČA KAVKASKIH TATAROV						
NOVICE	SPRIMEK, AGLUTINAT	BUČNICA S SLADKIM PLODOVI	STAROSE- LEC APE- NINSKEGA POLOTOKA, ITALEC	NAŠE VISOKO- GORSKO SMUČIŠČE	SATIRIČ- NOST ANŽE LANIŠEK					NIKOLA TESLA DOMOVINA ARAKANCEV					
TAT						AM. PISA- TELJ GREY PREBIVALCI KRAJA TRIBUČE			DOMOVINA ČAROVNICE KIRKE TELICA (NACRENO)						
AVION						SLAST, APETIT ŠVEDSKI KRALJ		NACISTIČNI NASLOV HITLERJA AFRIŠKA ANTILOPA							
ZANOS, POLET					KOLO NA GREDI Z JERMENOM JEZERO V VULKANU					NAŠE OBMORSKO LETOVIŠČE	NOVICE				
MOLEKULE ZGRAJENE IZ MANJŠIH MOLEKUL						LIRSKO PESNIŠTVO GRŠKI MITOLSKI KRALJ					STENSKA OBLOGA				
EMIL NOLDE			AFRIŠKA DRŽAVA UMRLI NAS DIRIGENT (ANTON)					NEM. FILO- FOZ (IM- MANUEL) MOSTVO, TEAM							
GLIVIČNA BOLEZEN NA VINU				SL. KLARI- NETIST (ERNEST) KONČNI DEL SKLADBE			VIN. TRTA V ROMUNJI DOSTOJAN- STVO, PONOS								
NOVICE	PAS PRI KIMONU	GL. MESTO GANE SLOVENSKI POTOPISEK (IGO)				MESTO V OSREDNJI SRBIJI NULA				DESNI PRITOK VISLE NA POLJSKEM	ALENKA PINTERIČ TEKOČINA V ŽILAH				
ODPRTINA V STENI					SINOVA ŽENA OLIVER REED			ŽAREČI DELCI SNOVI EMA KLINEC							
UMRLI BELGIJSKI KRALJ						POSEBNI ODTIS ČLANKA IZ REVIJE									
BABI- LONSKA BOGINJA PLODNOSTI					PRVI ŠUMEVEC IN TRETJI VOKAL	TEKSTIL									

AKBAR: mogulski vladar Indije, **BAUDOUIN:** umrlji belgijski kralj, **ORAKELJ:** antično preročišče, **AČKUN:** naš klarinetist, **MAAR:** jezero v vulkanu

Geslo: **PREŠERNA SKODELICA KAVE**

1. Barbi Repinc-Krajnc, Žirovnica 62a
2. Zdenka Pogačnik, Moste 61b
3. Matjaž Jamnik, Moste 69

Nagrade prejmete v tiskarni Medium Žirovnica.

NAGRADNA KRIŽANKA

Geslo križanke pošljite do 15. oktobra 2023 na naslov
Novice občine Žirovnica, Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica.

Nagrade podarja tiskarna Medium.

1. nagrada: knjiga Prelepi gorenjski svet
2. nagrada: stenski in namizni koledar
3. nagrada: stenski in namizni koledar

ZOBNA PROTETIKA MEKINA

1990

STRIPYDENT, d.o.o.,
Žirovnica, Moste 77a
www.STRIPYDENT.si

Delovni čas zobne ordinacije:
po naročilu

Delovni čas zobotehničnega laboratorija:
od ponedeljka do petka od 7. - 15. ure

Informacije in naročanje po tel.:
Samo Mekina, 04 580 12 59, 041 676 827

UGODNO
ZANESLJIVO
BREZ ČAKANJA

optika **Berce**
fashion eyewear

OKULISTIČNA AMBULANTA BERCE

Jesenice, C. Cirila Tavčarja 6, T: 04 586 24 16

Lesce, Železniška cesta 7, T: 04 531 89 34

www.optika-berce.si

**NE PUSTITE SI, DA VAM VZAMEJO
VAŠO LASTNINO IN PRAVICO!**

**NAROČILNICA OKULISTA
ZA KOREKCIJSKA OČALA
JE VAŠA LAST.**

**VAŠA PRAVICA JE PROSTA
IZBIRA OPTIKA.**

**SPREJEMAMO NAROČILNICE
VSEH OKULISTOV
V SLOVENIJI.**

**KOREKCIJSKA OČALA
LAHKO TUDI BREZ
DOPLAČILA.**

**PREJMI TE DODATNO
JAMSTVO ZA PNEVMATIKE!**

Pri nakupu 4 potniških pnevmatik
Goodyear, Dunlop, Fulda
ali Sava v velikosti 16"
ali več v servisu Vulco*.

* Akcija poteka do 31.12.2023 oz. do izteka
zaloge pnevmatik, ki so vključene v akcijo.

HITRI SERVIS. ZA SREČNO POT.

www.vulkanizerstvo-zemlja.si

Zabreznica 20a, 4274 Žirovnica

M 041 641 197

T 04 580 21 74

Z vami že od leta 1987

GRE TEAM

VARSTVO PRI DELU • POŽARNA VARNOST

- Izjava o varnosti z oceno tveganja
- Izdelava dodatka ocene tveganja in priprava pravilnikov
- Požarni red s prilogi
- Varnostni načrt
- Pregled in preizkus delovne opreme
- Preiskave škodljivosti v delovnem okolju (mikroklima, osvetljenost, hrup)
- Usposabljanje za varstvo pri delu in za specialne stroje
- Servis gasilnih aparatov
- Koordinacija varnosti na gradbišču

041 205 848 • www.greteam.si

**Vse za VARSTVO PRI DELU in
POŽARNO VARNOST na enem mestu**

ABONMA 2023/24

več na: www.gledalisce-tc.si

Info:

vpis DOSEDANJIH abonentov:

• do 15. sep. 2023

vpis NOVIH abonentov:

• od 18. do 29. sep. 2023

Po telefonu 04 58 33 100,

e-pošti karmen.svetina@gledalisce-tc.si

ali v PISARNI tajništva
(delavnik med 8. in 12. uro)

TIH VDIH - 36. ČUFARJEVI DNEVI 2023 - MOJ ŽIVOT JE ROKENTROL - VROČICA
- KAR ŽELIŠ, TO DOBIŠ - 23. ČUFARJEV MARATON

PANDA - KLEMEN TORKAR in BANDA CITRARSKA - MARAAYA
- PRIFARSKI MUZIKANTI - MANCA IZMAJLOVA - ETNOMAD - KVINTET VINTGAR

PREMIERI:

CAMPING FINIDA + DOMAČA PRODUKCIJA

VABLJENI K VPISU

PEUGEOT 208

ZA **14.990 €**
FIKSNÁ OBRESTNÁ MERA
KASKO ZA 1 EUR

5 LET
JAMSTVA

PEUGEOT FINANCIARNA TotalEnergies Poraba v kombiniranem načinu vožnje: od 3,8 do 6,0 l/100 km. Izpuh CO₂: od 100 do 137 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NOx: od 0,0116 do 0,0536 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0,00040 do 0,00043 g/km. Število delcev: od 0,04 do 3,00. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

Primer informativnega izračuna finančnega leasinga Peugeot Financiranje za vozilo Peugeot 208 Active 1.2 PUR TECH 75 STT, z opcijama WV70 in NA01, rumene Farje barve - mesečno odplačevanje; maloprodajna cena z DDV in vključenim bonusom (v ceni je obračunanih 1.000 EUR popusta v primeru financiranja Peugeot - pod pogojem vsaj 24 mesečne dobe financiranja) je 14.990 EUR; mesečni obrok je 168 EUR pri pologu v višini 30 %, ročnosti 84 mesecev; višina pologa je pri akciji omejena od 10 % do 50 %, doba financiranja je vezana na ročnost od 24 mesecev do 84 mesecev; DDV je obračunan v obrokih; EOM na dan 18. 8. 2023 znaša 9,25 %, fiksna obrestna mera 8,10 %, financirana vrednost 10.493 EUR; skupni znesek za plačilo 18.368 EUR; stranka v primeru Peugeot Financiranja prejme tudi avtomobilsko kasko zavarovanje za 1 EUR za prvo leto; Peugeot Financiranje si pridržuje pravico do izbire zavarovalnice. Za podrobnosti o ponudbi se obrnite na prodajalca vozil Peugeot.

peugeot.si

AVTO PARTNER d.o.o., Cesta železarjev 27, 4270 Jesenice, tel. 04 583 66 60